

Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé

Částka 43.

Vydána dne 10. června 1947.

Cena Kčs 5.80.

OBSAH:

(87.—91.) **87.** Zákon o některých opatřeních k provedení národní mobilisace pracovních sil. — **88.** Zákon o právu stavby. — **89.** Zákon, kterým se zrušuje vládní nařízení ze dne 17. května 1945, č. 6 Sb., o některých opatřeních v zásobování obyvatelstva potravinami. — **90.** Zákon o provedení knihovního pořádku stran konfiskovaného nepřátelského majetku a o úpravě některých právních poměrů vztahujících se na přidělený majetek. — **91.** Zákon o daru Československé republiky dětem k svátku matek 1947.

87.**Zákon****ze dne 9. května 1947**

o některých opatřeních k provedení národní mobilisace pracovních sil.

Ústavodárné Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Část I.

Účel a prostředky.

§ 1.

(1) Aby se mohl uskutečnit dvouletý hospodářský plán, provede se národní mobilisace pracovních sil.

(2) K provedení národní mobilisace pracovních sil mají sloužiti tato opatření:

a) ekonomické hospodaření pracovní silou;

b) začlenění osob práce schopných a dosud nepracujících do práce;

c) přechod osob, které mohou býti postrádány na dosavadních pracovních místech, do oborů, kde jich je naléhavě třeba;

d) návrat odborně vyškolených nebo vycvičených pracovních sil do původních povolání;

e) zvýšení počtu žen výdělečně pracujících;

f) začlenění osob se sníženou pracovní schopností do práce;

g) zvýšení pracovní věkonnosti a kázně.

(3) Národní mobilisace pracovních sil se provede především podle zásady dobrovolnosti. Nedosáhne-li se ekonomickým hospo-

dařením pracovní silou, dobrovolným začleněním, jakož i dobrovolným přemístěním zaměstnanců potřebného počtu pracovních sil pro splnění dvouletého hospodářského plánu, provedou se přemísťování zaměstnanců a jiná opatření podle ustanovení tohoto zákona.

§ 2.

Vláda určí vládním nařízením po slyšení jednotné odborové organizace a příslušných ústředních hospodářských organizací a pro Slovensko též po vyjádření sboru pověřenců zásady a postup použití prostředků k provedení mobilisace pracovních sil a stanoví zejména, ze kterých hospodářských oborů a v jakém počtu mají býti přebytečné a postiatelné pracovní síly uvolněny a ve kterých odvětvích mají býti umístěny, jakož i do kterých oborů (povolání) se mají vrátiti osoby, které jsou v nich odborně vyškoleny nebo vycvičeny. Stejně určí vláda vládním nařízením pořadí důležitosti hospodářských odvětví pro umístění pracovních sil dobrovolně se přihlásivších nebo uvolněných.

Část II.

Ekonomické hospodaření pracovní silou.

§ 3.

Povinnosti zaměstnavatelů.

(1) Zaměstnavatelé jsou povinni

a) využiti co nejlépe pracovní síly, vzdělání a odborných znalostí svých zaměstnanců,

dbající sociálně-politických, zdravotních a bezpečnostních předpisů,

b) organisovat práci tak, aby s vynaložením nejmenšího množství práce bylo dosaženo největšího a nejlepšího podnikového výsledku.

(2) Zaměstnavatelé smějí zaměstnávat jen takový počet zaměstnanců, který jest při plném využití pracovní doby a plném výkonu zaměstnanců nezbytně nutný ke splnění pracovních úkolů, zejména úkolů, uložených jejich podnikem, závodu nebo zařízením (v dalším zkráceně „podnik“) na podkladě dvouletého hospodářského plánu.

(3) Zaměstnává-li podnik větší počet zaměstnanců než je odůvodněno podle odstavců 1 a 2, jest zaměstnavatel povinen omezit počet zaměstnanců na míru odůvodněnou podle těchto ustanovení. K tomu účelu je povinen zrušiti pracovní poměry přebytečných zaměstnanců podle ustanovení §§ 9 a 10.

(4) Ministr sociální péče může v dohodě s příslušnými ministry vyhlásiti v Úředním listě, buď všeobecně nebo pro jednotlivá odvětví (činnosti), že zaměstnavatelé jsou povinni vésti řádnou evidenci svých zaměstnanců a na výzvu sděliti v rámci pravidelných hlášení Státnímu úřadu statistickému, na Slovensku mimo to též Státnímu plánovcimu a statistickému úřadu, pro potřebu okresních úřadů ochrany práce údaje o počtu, použití a celkovém výkonu svých zaměstnanců.

§ 4.

Důsledky nesplnění povinností uložených zaměstnavateli.

(1) Nesplní-li zaměstnavatel povinnost podle § 3, odst. 3, může mu okresní úřad ochrany práce uložití výměrem, aby počet zaměstnanců omezil na míru tam stanovenou.

(2) Ministerstvo sociální péče stanoví v dohodě s příslušným ministerstvem po slyšení jednotné odborové organizace a příslušných ústředních hospodářských organizací vyhláškou v Úředním listě způsob řízení a podmínky, za kterých okresní úřad ochrany práce jest oprávněn naříditi jednotlivým zaměstnavatelům, kteří neplní povinností, uložených jim v § 3, odst. 1 až 3, aby rozvázali pracovní poměr s přebytečnými zaměstnanci.

(3) Zaměstnavatel, který nedodrží ustanovení § 3 a odstavců 1 a 2 tohoto paragrafu nebo předpisy podle nich vydané, nemůže požadovati, aby mu byly zprostředkovány nebo přiděleny další pracovní síly.

§ 5.

Dozor nad plněním povinností zaměstnavatelových.

Dozor nad plněním povinností, plynoucích z ustanovení §§ 3 a 4, vykonává ministerstvo sociální péče v dohodě s příslušným ministerstvem.

Část III.

Dobrovolné začlenění osob dosud nepracujících do práce pro splnění dvouletého hospodářského plánu.

§ 6.

Osobám, které dosud nejsou v pracovním poměru nebo nevykonávají dovolenou samostatnou výdělečnou činnost, nebo nejsou v těchto činnostech plně zaměstnány a které se dobrovolně začlení do pracovního poměru při provádění národní mobilisace pracovních sil a zvolí si zaměstnání, po případě podnik, podle potřeb dvouletého hospodářského plánu, se poskytnou podle předpisů o podporách při začleňování do práce z účelového jmění podpory, jichž je třeba, aby jim bylo umožněno, po případě usnadněno, nastoupení zaměstnání.

Část IV.

Přechod osob, které jsou postradatelné na dosavadních pracovních místech, do oborů důležitých pro dvouletý hospodářský plán.

§ 7.

Dobrovolný přechod zaměstnanců do jiného zaměstnání.

(1) Mění-li zaměstnanec dobrovolně zaměstnání s předchozím souhlasem okresního úřadu ochrany práce za tím účelem, aby přispěl hospodářsky důležitější práci k splnění dvouletého hospodářského plánu, může okresní úřad ochrany práce zkrátiti výpovědní lhůtu. Přitom není vázán zákonnými předpisy, že výpovědní lhůta má končiti určitými dny. O zkrácení výpovědní lhůty rozhodne po slyšení zaměstnavatele okresní úřad ochrany práce, uděluje souhlas k rozvázání pracovního poměru se zřetelem k důležitosti a naléhavosti potřeb zúčastněných závodů a s hle-

diska dvouletého hospodářského plánu. Lhůta nesmí být zkrácena pod 14 dnů, pokud obě strany nesouhlasí s kratší lhůtou. Proti rozhodnutí okresního úřadu ochrany práce není opravných prostředků.

(2) Zaměstnanec, který vykonává dosavadní zaměstnání až do uplynutí zkrácené výpovědní lhůty podle odstavce 1 a nastoupí do nového zaměstnání do jednoho týdne po skončení dosavadního pracovního poměru, má při prvé dobrovolné změně zaměstnání vůči dosavadnímu zaměstnavateli nárok na náhradu mzdy (platu), která by mu náležela při zachování řádné výpovědní lhůty, nejvýše však za dobu 6 týdnů.

(3) Ustanovení § 6 platí obdobně.

(1) Byla-li by plněním povinnosti uložené v odstavci 2 zaměstnavateli způsobena mimořádná újma a jde-li o případ hodný zvláštního zřetele, poskytne mu okresní úřad ochrany práce příspěvek z účelového jmění podle předpisů o podporách při začleňování do práce.

§ 8.

Povinné uvolnění postradatelných zaměstnanců.

(1) Ministr sociální péče vyhlásí v dohodě s příslušnými ministry po slyšení jednotné odborové organizace a příslušných ústředních hospodářských organizací podle zásad stanovených vládním nařízením (§ 2) v Úředním listě, ve kterých pracovních oborech nebo povoláních jsou zaměstnavatelé povinni uvolnit své postradatelné zaměstnance.

(2) Opatření podle odstavce 1 může být učiněno buď všeobecně nebo pro určitě oblasti nebo skupiny, po případě kategorie zaměstnanců. Ve vyhlášce se stanoví podle potřeb dvouletého hospodářského plánu, kdo určí počet zaměstnanců pro přemístění do jiného zaměstnání a jakým způsobem se tak stane, po případě se také může vyhláškou blíže vymezit okruh zaměstnanců.

§ 9.

Výběr zaměstnanců, kteří mají být uvolněni.

(1) Výběr zaměstnanců, kteří mají být uvolněni podle vyhlášky ministra sociální péče, vydané podle § 8, provede zaměstnavatel v dohodě se závodním zastupitelstvem zaměstnanců do 14 dnů ode dne, kdy mu byl sdělen počet zaměstnanců určených k uvolnění. Při výběru jsou povinni řídit se zásadami, sta-

novenými podle § 8, a nesmějí vybrati pro uvolnění členy a náhradníky závodního zastupitelstva zaměstnanců, pokud mohou být zaměstnání na jiné práci, a zaměstnance nemocné nebo tělesné či duševně vadné. V zásadě mají být z příslušné kategorie (§ 8, odst. 2) uvolněni zaměstnanci služebně nejmladší, dále věkem mladší před staršími a svobodní před ženatými s přihlednutím k jejich sociálním poměrům a upotřebitelnosti v dosavadním i v novém podniku. Seznam zaměstnanců, kteří mají být uvolněni, předloží zaměstnavatel příslušnému okresnímu úřadu ochrany práce k přezkoušení a schválení a zároveň oznámí dotčeným zaměstnancům, že byli pojeti do tohoto seznamu.

(2) Neprovedl-li zaměstnavatel v dohodě se závodním zastupitelstvem zaměstnanců výběr včas, provede jej podle zásad uvedených v odstavci 1 okresní úřad ochrany práce po slyšení jednotné odborové organizace, zaměstnavatele a závodního zastupitelstva. Úřad sdělí zaměstnavateli jména zaměstnanců, které vybral, aby vyrozuměl zaměstnance o tom, že mají být uvolněni.

(3) Zaměstnanci, vybráni podle odstavce 1 nebo 2, mohou do 8 dnů ode dne oznámení uplatňovati u okresního úřadu ochrany práce námitky proti výběru. Rovněž zaměstnavatel může ve stejné lhůtě ode dne, kdy mu byla podle odstavce 2 sdělena jména vybraných zaměstnanců, vznést proti výběru námitku.

(4) Okresní úřad ochrany práce urychleně přezkouší předložený seznam, uváží případné námitky (odstavec 3) a rozhodne, zda dává souhlas k rozvázání pracovního poměru s navrženými zaměstnanci. Má-li okresní úřad ochrany práce pochybnosti o správnosti výběru zaměstnanců (odstavec 1) nebo o správnosti postupu, projedná věc znovu se všemi zúčastněnými činiteli (odstavec 1), přitom nepřihlíží k jiným okolnostem, které jinak mají význam při udělování souhlasu k rozvázání pracovního poměru podle platných předpisů.

(5) Výměr o tom, že dává souhlas k rozvázání pracovního poměru s navrženými zaměstnanci, doručí okresní úřad ochrany práce zaměstnavateli i vybraným zaměstnancům. Proti tomuto výměru může jak zaměstnavatel, tak i vybraný zaměstnanec do 3 dnů od jeho doručení podati rozklad k správnému výboru okresního úřadu ochrany práce, který o něm nejdéle do 14 dnů rozhodne v senátu, složeném z předsedy a dvou přísedících. Předsedu a členy senátu volí správní výbor ze svého středu (§ 3, odst. 2 vládního nařízení ze

due 4. června 1945, č. 13 Sb., o zatímní výstavbě úřadu ochrany práce) Rozklad má odkladný účinek. Okresní úřad ochrany práce vyrozumí v každém případě zaměstnavatele neprodleně o tom, zda rozklad byl podán a jak o něm bylo rozhodnuto. Odvolání z rozhodnutí senátu o podaném rozkladu, a nepoužila-li strana rozkladu, z rozhodnutí okresního úřadu ochrany práce, že dává souhlas k rozvázání pracovního poměru s navrženými zaměstnanci (§ 8, odst. 2 a 3 vládního nařízení č. 13/1945 Sb.) nemá odkladného účinku.

(6) Bude-li výměr podle odstavce 5 v oprávněném řízení po odvolání pravoplatně změněn, jest zaměstnanec oprávněn nový pracovní poměr, který sjednal (§ 10, odst. 3) nebo do kterého byl umístěn (§ 11) rozvázati omezením výpovědi a okresní úřad ochrany práce je povinen k ní udělit souhlas. Vrátil-li se zaměstnanec do 15 dnů od doručení pravoplatného výměru k původnímu zaměstnavateli, jest tento povinen ho dále zaměstnávat, a to na dřívějším pracovním místě, pokud to v důsledku omezení počtu zaměstnanců neodporuje zásadě § 3, odst. 1. Pokud se týče práv a povinností vyplývajících z původního pracovního poměru, posuzuje se věc tak, jako by zaměstnanec byl býval přidělen na práci podle příslušných předpisů.

§ 10.

V ý p o v ě ě d' z d o s a v a d n ě h o p r a c o v n ě h o p o m ě r u.

(1) Zaměstnavatel je povinen dáti podle dalších ustanovení zaměstnancům, určeným k uvolnění, výpověď nejpozději do 3 dnů ode dne, kdy byl od okresního úřadu ochrany práce vyrozuměn podle § 9 odst. 5, že rozklad proti výměru podán nebyl, pokud se týče, že byl zamítnut.

(2) Výpovědní lhůta pro rozvázání pracovního poměru podle odstavce 1 činí 30 dnů. Jiné výpovědní lhůty, ustanovené podle zákonů, předpisů, smluv, služebních řádů, stanov nebo jakýmkoliv způsobem, neplatí pro rozvázání pracovního poměru podle ustanovení tohoto paragrafu. Zákonné předpisy o zrušení pracovního poměru bez dodržení výpovědní lhůty nejsou však dotčeny.

(3) Zaměstnanci mají právo vybrati si do 11 dnů ode dne, kdy jim byla dána výpověď (odstavec 1) v rámci vymezeném okresním úřadem ochrany práce pracovní obor, po případě závod. Okresní úřad ochrany práce může, schvaluje-li nový pracovní poměr, přiměřeně

zkrátit výpovědní lhůtu (odstavec 2), o čemž vyrozumí zaměstnance a zaměstnavatele. Proti tomuto rozhodnutí není oprávněného prostředku.

§ 11.

U m ě s t ě n ě í z a m ě s t n a n c e d o n o v ě h o z a m ě s t n ě n ě í.

(1) Nesjedná-li zaměstnanec ve lhůtě stanovené v § 10, odst. 3 se souhlasem okresního úřadu ochrany práce novou pracovní smlouvou, umístí ho okresní úřad ochrany práce (pobočka) v zaměstnání, jehož výkon lze od něho spravedlivě požadovati podle jeho tělesné a duševní způsobilosti, vzdělání, odborných znalostí a sociálních poměrů, se zřetelem na potřeby dvouletého hospodářského plánu. Zaměstnanec mladšího 18 let lze takto umístiti jen, má-li podnik zařízení, která zabezpečují dostatečnou péči s hlediska jeho mravní a zdravotní ochrany.

(2) Umístění zaměstnance provede okresní úřad ochrany práce (pobočka) výměrem, který doručí zaměstnanci, jakož i novému a dosavadnímu zaměstnavateli. Ve výměru musí být uvedeno označení a místo závodu, druh práce (zaměstnání) a den, kdy zaměstnanec má nastoupiti práci. Tento den budiž stanoven tak, aby pokud možno navázal na skončení dosavadního pracovního poměru.

(3) Zaměstnanec lze umístiti bez jeho souhlasu mimo místo jeho bydliště (pobytu) toliko, vyžadují-li toho potřeby dvouletého hospodářského plánu. Jinak má okresní úřad ochrany práce (pobočka) umístiti mimo místo bydliště zaměstnance svobodné před ženatými. Svobodným jsou na roveň postaveny osoby rozloučené, rozvedené, ovdovělé, pokud nepečují o žádného rodinného příslušníka, který s nimi žije ve společné domácnosti a k němuž mají vyživovací povinnost. Vdané ženy nelze umístiti podle ustanovení tohoto paragrafu bez jejich souhlasu. Zaměstnanec mladší 18 let nelze umístiti mimo jejich bydliště bez souhlasu otcovského opatrovníka nebo poručníka.

(4) Oprávné prostředky proti výměru o umístění nemají zásadně odkladného účinku. Vznese-li však zaměstnanec v oprávněném prostředku námitky s hlediska své zdravotní způsobilosti, přezkouší je neprodleně úřední lékař okresního úřadu ochrany práce, pokud podobné námitky již nebyly přezkoušeny v řízení podle § 9 odst. 3 a okresní úřad ochrany práce o nich rozhodne podle jeho posudku; přítom může přiznati oprávněnému prostředku od-

kladný účinek. Úřední lékaři okresních úřadů ochrany práce podléhají při své činnosti podle tohoto odstavce dozoru úředních lékařů zemského úřadu ochrany práce. Na Slovensku mohou vykonávat působnost úředních lékařů úřadů ochrany práce jiní úřední lékaři, určení k tomu pověřenectvem sociální péče.

(5) Dosavadní zaměstnavatel musí zaměstnance včas zprostiti výkonu zaměstnání, aby mohl nastoupiti nové zaměstnání ve stanovenou dobu. Zaměstnanec je povinen nastoupiti práci ve stanovenou dobu a nový zaměstnavatel je povinen ho zaměstnatí pracemi, k nimž byl určen (odstavec 2), pokud okresní úřad ochrany práce neprojeví souhlas se změnou. Na pracovní poměr, založený na podkladě výměru podle odstavce 2, se vztahují předpisy o soukromoprávním pracovním poměru.

§ 12.

Přemístění zaměstnanců u téhož zaměstnavatele.

(1) Ustanovení § 9, § 10, odst. 1 a 2 a § 11 platí přiměřeně pro zaměstnance, kteří budou přemístěni do jiného povolání u téhož zaměstnavatele v rámci opatření, jimiž zaměstnavatel plní povinnost uloženou mu v § 3, odst. 1 až 3.

(2) Zaměstnavatel jest povinen zaplatiti přemístěnému zaměstnanci, který nastoupí práci následující pracovní den po skončení původního pracovního poměru, případnou vyšší mzdou (plat) z dosavadního pracovního poměru za smlouvenou nebo zákonnou výpovědní lhůtu, je-li delší 30 dnů.

§ 13.

Přemístění zaměstnanců uvolněných v důsledku úředně nařízených organizačních opatření v hospodářství.

Pro zaměstnance, jež v podniku nelze dále zaměstnat pro úředně nařízené a vykonatelné organizační opatření v hospodářství, platí — pokud vláda nařízením nestanoví něco jiného — obdobné předpisy §§ 9 až 11.

§ 14.

(1) Úřad, který činí opatření uvedené v § 13, je povinen neprodleně o tom zpravit okresní úřad ochrany práce, v jehož obvodu je podnik.

(2) Okresní úřad ochrany práce (pobočka) vyzve zaměstnavatele, aby ve lhůtě, kterou zá-

roveň stanoví, určil v dohodě se závodním zastupitelstvem zaměstnanců ty zaměstnance, které je třeba přemístiti, a sdělil bližší údaje o tom, zejména též, do kdy může uvedené zaměstnance zaměstnávat.

Část V

Návrat odborně vyškolených nebo vycvičených pracovních sil do jejich původních povolání.

§ 15.

Dobrovolný návrat.

Na zaměstnance, kteří se dobrovolně vrátí do pracovního oboru nebo povolání důležitějšího nebo důležitějšího (§ 2) pro splnění dvouletého hospodářského plánu, v nichž jsou odborně vyškoleni nebo vycvičeni, vztahuje se ustanovení § 7.

§ 16.

Povinný návrat.

(1) Ministr sociální péče vyhlásí podle zásad stanovených vládním nařízením (§ 2) v dohodě s příslušnými ministry po slyšení jednotné odborové organizace a příslušných ústředních hospodářských organizací v úředním listě pracovní obory nebo povolání, do nichž se musí vrátiti zaměstnanci, kteří jsou v nich odborně vyškoleni nebo vycvičeni, pokud nepracují ve svém oboru nebo povolání (zaměstnání) a pokud nejsou z důležitějšího veřejného nebo hospodářského zájmu na svém dosavadním místě nepostradatelní a nezískali odbornou způsobilost, která se obvykle vyžaduje pro obor, ve kterém nyní pracují. Též nutno brát ohled na jejich sociální poměry.

(2) Ustanovení § 8, odst. 2 se vztahují též na opatření podle předchozího odstavce.

§ 17

(1) Seznam zaměstnanců, na které se vztahuje vyhláška ministra sociální péče, vydaná podle § 16, odst. 1, sestaví okresní úřad ochrany práce po slyšení zaměstnavatele a závodního zastupitelstva zaměstnanců a sdělí dotčeným zaměstnancům, že byli zařazeni do seznamu osob, které se musí vrátiti do pracovního oboru nebo povolání, ve kterém jsou odborně vyškoleni nebo vycvičeni. Zaměstnanci mohou podat do 8 dnů ode dne doručení tohoto oznámení námítky z důvodů svého zdravotního stavu.

(2) Pokud nebylo shledáno, že zaměstnanec zdravotní stav nedovoluje, aby se vrátil do pracovního oboru nebo povolání (zaměstnání), ve kterém jest odborně vyškolen (zaměstnání), ve kterém jest odborně vyškolen nebo vycvičen, oznámí okresní úřad ochrany práce zaměstnavateli i zaměstnancům výměrem, že se na dotčené zaměstnance vztahuje vyhláška ministra sociální péče podle § 16, odst. 1. Tento výměr nahrazuje souhlas s rozvázáním pracovního poměru. Ustanovení § 9, odst. 5 a 6 platí zde obdobně.

(3) O rozvázání pracovního poměru zaměstnanců (odstavec 1 a 2) a jejich umístění v jiném povolání platí obdobně ustanovení §§ 10 a 11, pokud v dalším není stanoveno jinak. Námitky podle § 11, odst. 4 nelze uplatňovati.

Část VI.

Zvýšení počtu žen výdělečně pracujících.

§ 18.

Ministr sociální péče může v dohodě se zúčastněnými ministry a po slyšení jednotné odborové organizace a příslušné ústřední hospodářské organizace vyhlásiti v Úředním listě, že se některé druhy práce nebo zaměstnání vyhrazení především ženám. Toto opatření může býti učiněno buď všeobecně nebo pro určitá hospodářská odvětví nebo pro jednotlivé obory, po případě podniky.

§ 19.

(1) Zaměstnavatelé, v jejichž podnicích jsou pracovní místa uvedená ve vyhlášce podle § 18, jsou povinni zaměstnati na takových místech především ženy, jakmile se takové místo uvolní nebo zřídí. Zaměstnavatel si může do 21 dnů ode dne uprázdnění, po případě zřízení pracovního místa (§ 18) nalézt sám ženskou pracovní sílu na pracovní místo vyhrazené ženám, je však povinen oznámiti to bez průtahu okresnímu úřadu ochrany práce (pobožce) Nenajde-li si zaměstnavatel v této lhůtě ženskou pracovní sílu sám, oznámí to ihned okresnímu úřadu ochrany práce, který mu zprostředkuje vhodnou zaměstnankyni z řad uchazeček, které má v patrnosti.

(2) Nedotčeny zůstávají zvláštní předpisy, podle nichž okresní úřad ochrany práce (pobožka) může udělit nebo odeprít souhlas k sjednání pracovního poměru z jiných důvodů, než které jsou uvedeny v § 18.

(3) Nemůže-li okresní úřad ochrany práce (pobožka) zprostředkovati zaměstnavateli

uchazečku do 14 dnů po dni oznámení podle odstavce 1, může zaměstnavatel obsaditi toto místo mužským zaměstnancem při zachování platných předpisů.

(4) Okresní úřad ochrany práce může zkrátiti denní pracovní dobu vdaných žen, které zprostředkoval na pracovní místa vyhrazená ženám podle odstavce 1, až na 4 hodiny denně nebo až na 24 hodiny týdně; v tomto případě může zaměstnavatel zaměstnati místo mužského zaměstnance dvě síly ženské. Vdaným ženám jsou v tomto směru postaveny na roveň neprovdané ženy, které vedou samy domácnost a pečují aspoň o jednoho příslušníka rodiny. Zvláštní předpisy o ochraně života a zdraví žen nejsou tím dotčeny.

Část VII.

Zafazeni do práce osob se sníženou pracovní schopností.

§ 20.

(1) Ministr sociální péče může v dohodě se zúčastněnými ministry a po slyšení jednotné odborové organizace a příslušné ústřední hospodářské organizace vyhlásiti v Úředním listě, že některé druhy práce nebo zaměstnání jsou především vyhrazeny osobám, jejichž pracovní schopnost jest trvale nebo přechodně na delší dobu snížena, a stanoviti druhy práce a činností, vyhrazené určitým stupněm nebo druhům snížené pracovní schopnosti. Toto opatření může býti učiněno buď všeobecně nebo pro určitá hospodářská odvětví nebo pro jednotlivé obory, po případě podniky.

(2) Průkazem o stupni a druhu snížené výdělečné schopnosti jsou výměry příslušného nositele sociálního pojištění nebo státního úřadu pro válečné poškozence nebo jiná veřejná listina a, není-li jich, posudek úředního lékaře okresního úřadu ochrany práce.

§ 21.

(1) Zaměstnavatelé, v jejichž podnicích jsou pracovní místa uvedená ve vyhlášce podle § 20, odst. 1, jsou povinni zaměstnati na takových místech osoby se sníženou pracovní schopností. Tuto osobu si může zaměstnavatel do 21 dnů ode dne vydání vyhlášky nebo ode dne uprázdnění, po případě zřízení pracovního místa uvedeného v § 20, odst. 1, nalézt sám, je však povinen to oznámiti bez průtahu okresnímu úřadu ochrany práce (pobožce) Nenajde-li si zaměstnavatel tuto osobu v uve-

dené lhůtě sám, oznámí to ihned okresnímu úřadu ochrany práce, který mu ji zprostředkuje z řad osob se sníženou pracovní schopností, které má v patrnosti.

(2) Nemůže-li zaměstnavatel se souhlasem okresního úřadu ochrany práce zaměstnatí zaměstnance s plnou pracovní schopností, který pracuje na místě, vyhrazeném osobám se sníženou pracovní schopností a pro které přijal takovou osobu (odstavec 1), na jiném pracovním místě, jest povinen rozvázatí dosavadní pracovní poměr s dotyčným zaměstnancem podle ustanovení § 10. Výpověď musí zaměstnavatel dát do 3 dnů ode dne, kdy mu okresní úřad ochrany práce doručil výměr o udělení souhlasu k tomu, aby na pracovním místě vyhrazeném osobám se sníženou pracovní schopností zaměstnal pracovní sílu, kterou si sám našel (odstavec 1), nebo do 3 dnů ode dne, kdy mu okresní úřad ochrany práce vhodnou pracovní sílu zprostředkoval z řad osob se sníženou pracovní schopností.

(3) Nedotčeny jsou zvláštní předpisy, podle nichž okresní úřad ochrany práce (pobočka) může udělit nebo odepřít souhlas k sjednání pracovního poměru z jiných důvodů, než které jsou uvedeny v § 20.

(4) Nemůže-li okresní úřad ochrany práce (pobočka) zprostředkovatí zaměstnavateli osobu se sníženou pracovní schopností, mající potřebnou způsobilost k výkonu příslušného druhu práce, do 21 dnů po dni oznámení podle odstavce 1, může zaměstnavatel dosavadního zaměstnance dále zaměstnávatí na vyhrazeném pracovním místě nebo obsadití toto místo jiným zaměstnancem při zachování platných předpisů

(5) Zaměstnanci, uvolnění podle odstavce 2, umístí se podle ustanovení §§ 10 a 11.

§ 22.

Zaměstnavatel, u kterého se konají výlučně nebo z převážné části práce, které jsou vyhrazeny osobám, jejichž pracovní schopnost je snížena, není povinen obsadití více než polovinu všech míst osobami se sníženou pracovní schopností.

§ 23.

Ustanoveními §§ 20 až 22 nejsou dotčena ustanovení §§ 96 až 108 zákona ze dne 18. července 1946, č. 164 Sb., o péči o vojenské a válečné poškozené a oběti války a fašistické persekuce.

Část VIII.

Pracovníprávní a sociální ochrana při nastoupení nebo změně zaměstnání v rámci národní mobilizace pracovních sil.

§ 24.

Mzdové (platové) nároky zaměstnance vůči dosavadnímu zaměstnavateli.

(1) Zaměstnanec má vůči svému dosavadnímu zaměstnavateli nárok na mzdu (plat) a vedlejšími požitky až do dne skončení pracovního poměru. Zejména mu přísluší poměrná část remunerace nebo podobné odměny do dne skončení pracovního poměru, bude-li remunerace nebo podobná odměna vyplácena v podniku za rok, v němž došlo k přemístění.

(2) Má-li zaměstnanec ze zákona, pracovní smlouvy nebo služebního řádu nárok na zvláštní plnění pro případ skončení pracovního poměru, přísluší mu toto plnění v plné výši, ne však více než ve výši mzdy (platu) a vedlejšími požitky za 3 měsíce. Do tohoto plnění jest započítatí náhradu mzdy (platu) vyplácenou podle § 7, odst. 2. Částky vyplácené zaměstnanci podle tohoto odstavce mohou býti zaměstnavateli nahrazeny z účelového jmění pro podpory při začleňování do práce, požádá-li o to do 3 měsíců ode dne skončení pracovního poměru zaměstnancova.

§ 25.

Nárok na dovolenou.

(1) Zaměstnanec má vůči svému dosavadnímu zaměstnavateli nárok na poměrnou část dovolené, byl-li v běžném kalendářním roce zaměstnán nepřetržitě alespoň 2 měsíce v témže podniku (u téhož zaměstnavatele) a neměl-li v tomto roce před rozvázáním pracovního poměru dosud dovolené. Poměrná část dovolené přísluší, i když nebyla splněna předepsaná čekací doba.

(2) Poskytl-li zaměstnavatel zaměstnanci v běžném kalendářním roce plnou dovolenou a skončil-li pracovní poměr zaměstnancův z důvodů, uvedených v tomto zákoně, před uplynutím tohoto roku, může zaměstnavatel žádatí na novém zaměstnavateli náhradu mzdy (platu) za poměrnou část dovolené zaměstnancovy.

(3) Poměrná část dovolené se stanoví tak, že se poskytne na každý v zaměstnání ukon-

dený kalendářní měsíc $\frac{1}{12}$ dovolené, která by zaměstnanci příslušela podle příslušných předpisů, kdyby byla splněna čekací doba.

§ 26.

Pracovní a mzdové (platové) podmínky v novém pracovním místě.

(1) Pracovní a mzdové (platové) podmínky v novém pracovním místě se řídí předpisy platnými pro nové pracovní místo, pokud v dalších ustanoveních této části není stanoveno jinak.

(2) Doba zaměstnání v pracovním poměru předcházejícím přechod do nového zaměstnání (povolání) se včítá do doby zaměstnání v novém pracovním poměru, pokud délka zaměstnání u téhož zaměstnavatele (v též podniku) má právní význam pro nároky zaměstnance vůči zaměstnavateli. Do placené dovolené na zotavenou se započto dovolená nebo její poměrná část, kterou zaměstnanec obdržel nebo na niž měl nárok u dosavadního zaměstnavatele. Dovolenu nebo její zbytek může požadovat na novém zaměstnavateli nejdříve po uplynutí dvou měsíců zaměstnání.

§ 27.

Možnost přemístěných zaměstnanců vykonati učňovskou (tovaryšskou) zkoušku.

(1) Osobám, které přešly do nového povolání podle ustanovení části IV, může příslušná obchodní a živnostenská komora, na Slovensku živnostenské společenstvo, povolit vykouání závěrečné učňovské zkoušky, na Slovensku tovaryšské zkoušky, pokud v novém povolání vykonávaly práce, spadající do některého učebního oboru, aspoň po dobu, stanovenou jako dobu učební a osvojily si potřebné vědomosti a dovednost. Vykonají-li tyto osoby s úspěchem závěrečnou učňovskou zkoušku, na Slovensku tovaryšskou zkoušku, vydá jim obchodní a živnostenská komora, na Slovensku živnostenské společenstvo, výuční, po případě tovaryšský list. Tyto listiny jsou příkazem o řádném skončení učebního poměru a o vykonání závěrečné učňovské zkoušky, na Slovensku tovaryšské zkoušky.

(2) Obchodní a živnostenská komora, na Slovensku živnostenské společenstvo, může po slyšení příslušné hospodářské organizace a závodního zastupitelstva zaměstnanců povolit osobám, které se v novém povolání zvláště

osvědčily, vykonání závěrečné učňovské zkoušky, na Slovensku tovaryšské zkoušky, před uplynutím doby sizenové v odstavci 1, nikoliv však před uplynutím dvou roků konání práce v novém povolání.

§ 28.

Sociální pojištění přemístěných zaměstnanců.

(1) Sociální pojištění zaměstnance, který přešel do jiného zaměstnání nebo povolání podle ustanovení částí III až V, se řídí všeobecnými předpisy o veřejnoprávním sociálním pojištění, pokud v tomto zákoně není stanoveno jinak.

(2) Byl-li by zaměstnanec v zaměstnání, do něhož byl přemístěn, povinen pojištěním v jiném odvětví důchodového pojištění nebo u jiného nositele téhož odvětví důchodového pojištění, podléhá pojištění u svého dosavadního nositele důchodového pojištění, získal-li v tomto pojištění aspoň 12 příspěvkových měsíců a je-li toto pojištění v podmínkách nároků nebo v jejich výši pro něho příznivější.

(3) Pojištění se provede podle výše mzdy (služebních požitků) v novém zaměstnání, nejméně však ve třídě služného (podle pensijního základu), v níž zaměstnanec byl zařazen v posledním povinném důchodovém pojištění před přemístěním. V provizním pojištění je rozhodný průměrný započitatelný výdělek v posledním roce povinného pojištění.

(4) Zaměstnanec, jehož výdělek nedosahuje pracovního výdělku (vyměřovacího základu), podle něhož byl pojištěn v dosavadním zaměstnání, hradí z pojistného důchodového pojištění nejvýše část, kterou by hradil, kdyby byl pojištěn podle svého skutečného výdělku. Zbytek je zaměstnavatel povinen platit ze svého. Okresní úřad ochrany práce poskytne mu k úhradě rozdílu pojistného příspěvek z účelového jmění podle předpisů o podporách při začleňování do práce za podmínek, které stanoví vláda nařízením.

(5) Pro osoby, které bezprostředně před přemístěním byly dobrovolně pojištěny nebo byly bez zaměstnání a jejichž nároky z pojištění při přemístění dosud trvají, platí v oboru důchodového pojištění obdobné ustanovení odstavců 2 až 4.

(6) Utrpí-li zaměstnanec, který přešel do jiného zaměstnání nebo povolání podle ustanovení částí III až V v tomto zaměstnání nebo povolání úraz do dvou let ode dne nástupu nového zaměstnání nebo povolání, vy-

počte se důchod nebo jiné peněžité dávky podle předpisů o úrazovém pojištění z dřívějšího pracovního výdělku, je-li vyšší než výdělek nový.

§ 29.

Pojištění pracujících žen a osob se sníženou pracovní schopností.

Ženy, začleněné do práce podle ustanovení § 19, a osoby se sníženou pracovní schopností, začleněné do práce podle ustanovení § 21, podléhají pojištění podle všeobecných předpisů o veřejnoprávním sociálním pojištění i tehdy, mají-li býti z něho vyňaty. Je-li jejich zaměstnání zaměstnáním vedlejším, neprovede se jejich pojištění, prohlásí-li do 30 dnů ode dne vstupu do zaměstnání příslušnému nositeli pojištění, že nechce být pojištěny.

§ 30

Ochrana důchodců a jejich pojištění.

(1) Zaměstnanci, který požívá důchodu z veřejnoprávního sociálního pojištění nebo požitků válečných poškozenců nebo veřejných odpočívacích (zaopatřovacích) platů, nesmějí býti po dobu provádění dvouletého hospodářského plánu tyto požitky ani odňaty ani zkráceny jen proto, že vstoupil do zaměstnání nebo pokračuje v zaměstnání. U požitků válečných poškozenců (zákon č. 164/1946 Sb.) týká se tento zákaz jen požitků základních. Z toho důvodu nemůže býti zaměstnanci odepráno ani přiznání důchodu z veřejnoprávního sociálního pojištění.

(2) Poživatelé důchodů z veřejnoprávního sociálního pojištění a poživatelé veřejných odpočívacích (zaopatřovacích) platů podléhají po dobu zaměstnání pojištění podle všeobecných předpisů o veřejnoprávním sociálním pojištění, leč by prohlásili do 30 dnů po dni, kdy vstoupili do zaměstnání, že si nepřejí, aby byli přihlášení k pojištění.

(3) Přihlásí-li se o pojištění poživatel invalidního nebo starobního důchodu nebo poživatel veřejného odpočívacího platu a je pak pojištěn, zvyšuje se jeho důchod o zvyšovací částky za příspěvkovou dobu nově získanou. Nárok na tyto částky může uplatnit teprve měsíc po zániku nového pojištění. Zvýšení důchodu náleží od nejbližší důchodové splátky po zániku pojištění.

(4) Ustanovení § 95 c) zákona ze dne 9. října 1924, č. 221 Sb., o pojištění zaměstnanců pro případ nemoci, invalidity a stáří, ve znění předpisů jej měnících a doplňujících, neplatí po dobu provádění dvouletého hospodářského plánu.

§ 31.

Odborný výcvik přemístěných zaměstnanců.

Abyste zaměstnanci, kteří přešli do nového povolání podle ustanovení částí III až V, dosáhli brzy plné výkonnosti, může ministerstvo sociální péče v dohodě s příslušným ministerstvem a po slyšení jednotné odborové organizace a příslušných ústředních hospodářských organizací učiniti opatření, aby zaměstnancům byl umožněn potřebný odborný výcvik. Umístění v novém zaměstnání může také býti účinně závislým na podmínce, že zaměstnavatel provede na svůj náklad potřebný odborný výcvik (zaučení).

§ 32.

Vyrovnaní rozdílu mezi výdělkem dosavadním a výdělkem novým.

(1) Nemůže-li zaměstnanec, který přešel do jiného povolání podle ustanovení částí III až V, dosáhnouti bez své viny v novém pracovním místě pracovního výdělku, který měl v dosavadním zaměstnání, poskytne mu okresní úřad ochrany práce po dobu nejvýše 3 měsíců, počínaje dnem po skončení dosavadního pracovního poměru, zvláštní podporu z účelového jmění pro podpory při začleňování do práce ve výši rozdílu mezi dřívějším výdělkem a výdělkem v novém zaměstnání. Ministr sociální péče může vyhláškou v Úředním listě prodloužit pro některá povolání dobu tří měsíců až o další 3 měsíce.

(2) Nemůže-li zaměstnanec beze své viny ani po uplynutí doby uvedené v odstavci 1 vlastním přičiněním dosáhnouti plného pracovního výdělku, který měl v dosavadním zaměstnání, je nový zaměstnavatel povinen poskytnouti mu po dobu nejvýše dalších 3 měsíců vyrovnávací příspěvek ve výši rozdílu mezi dřívějším výdělkem a výdělkem v novém zaměstnání. Toto ustanovení se nevztahuje na zemědělství; vládní nařízení určí, jak v tomto případě bude převedenému zaměstnanci po dobu dalších 3 měsíců hrazen rozdíl mezi dřívějším výdělkem a výdělkem v zemědělství.

(3) O tom, zda zaměstnanec skutečně nemůže bez své viny v novém pracovním místě dosáhnouti pracovního výdělků, který měl v dosavadním zaměstnání, rozhodne okresní úřad ochrany práce po slyšení závodního zastupitelstva zaměstnanců a zaměstnavatele.

(4) Zaměstnancům, kteří přešli do nového povolání u dosavadního zaměstnavatele (§ 12, odst. 1), započte se do nároků podle odstavců 1 a 2 mzda (plat), kterou dostávají po dobu výpovědní lhůty (§ 12, odst. 2)

(5) Vyrovnávací příspěvek podle odstavce 2 se považuje za pracovní výdělek podle předpisů o veřejnoprávním sociálním pojištění. Ministr sociální péče může vyhláškou v úředním listě stanovit, že při vyměrování dávek sociálního pojištění bude vzat zřetel na zvláštní podporu, vyplácenou podle odstavce 1.

§ 33.

Plnění zaměstnancům měnicím zaměstnání (povolání) ve zvláštních případech.

(1) Ministr sociální péče může vyhláškou v úředním listě stanovit, a to buď všeobecně nebo pro některé skupiny zaměstnanců, že nový zaměstnavatel je povinen poskytnouti zaměstnancům, kteří po prvé změnili zaměstnání (povolání) podle tohoto zákona a nemají nárok na plnění podle § 24, odst. 2, částku rovnající se mzdě (platu) s vedlejšími požitky v dřívějším zaměstnání nejvýše však na dobu šesti týdnů.

(2) Ustanovení § 7, odst. 4 platí obdobně.

§ 34.

Předpisy o podporách při začleňování do práce.

(1) Vláda se zmocňuje, aby nařízením

a) upravila pro účely tohoto zákona odchylně od dosavadních předpisů druh a výši podpor z účelového jmění pro podpory při začleňování do práce a stanovila, za jakých podmínek mohou osoby dobrovolně se začleňující do práce, jakož i osoby přecházející do jiného zaměstnání, uplatňovat podle tohoto zákona nárok na tyto podpory;

b) stanovila bližší podmínky, za jakých mohou zaměstnavatelé žádati příspěvek z účelového jmění podle § 7, odst. 4, § 24, odst. 2 a § 33, jakož i výši tohoto příspěvku.

(2) Výše podpor stanovená podle odstavce 1, písm. a) nesmí přesahovati 150% dosavadní sazby.

Část IX.

Zajištění pracovní výkonnosti a kázně.

§ 35.

Povinnosti zaměstnavatelů a zaměstnanců.

Zaměstnavatelé a zaměstnanci jsou povinni učiniti podle svých sil a schopností vše, aby v podnicích byl podán co nejlepší výkon a aby byly řádně plněny závazky, vyplývající z pracovní smlouvy a zákonných ustanovení, zejména aby byla zachována pracovní kázeň. Musí dbáti, aby nikdo nerušil jakýmkoliv způsobem řádný chod práce a aby nikdo bez dostatečné omluvy v práci nechyběl. Je-li toho třeba ke splnění dvouletého hospodářského plánu, musí se v rámci příslušných předpisů pracovati přes čas, po případě v noci.

§ 36.

Trestání provinění proti pracovnímu pořádku.

(1) Porušení nebo zanedbání podstatných povinností, plynoucích pro zaměstnance z pracovní smlouvy, se považuje za provinění proti pracovnímu pořádku. Dopustí-li se zaměstnanec provinění proti pracovnímu pořádku, může býti napomenut nebo mu může býti vyslovena veřejná důtka anebo uložena pokuta podle těchto ustanovení

a) napomenutí se vysloví ústně nebo písemně za menší neomluvitelnou nedbalost v práci nebo menší bezdůvodnou nepřesnost v dodržování pracovní doby;

b) veřejná důtka se vysloví způsobem obvyklým pro vyhlašování v podniku za zaviněné snížení pracovního výkonu, bezdůvodné odmítnutí přidělené práce, bezdůvodné nedodržování pracovní doby, svévolné předčasné opuštění pracovního místa, bezdůvodnou nepřítomnost v práci nebo opětovnou nepřesnost v docházce do práce a za provinění podle písm. a), byl-li zaměstnanec již dvakrát napomenut;

c) pokuta může býti uložena podle míry provinění až do výše průměrného denního výdělků, provinil-li se zaměstnanec za zvlášť přitěžujících okolností, nebo vyslovuje-li se mu veřejná důtka po druhé.

(2) Napomenutí vysloví zaměstnavatel. Veřejnou důtku vysloví a pokutu uloží zaměstnavatel po dohodě se závodním zastupitelstvem zaměstnanců a v podnicích, kde není

závodního zastupitelstva zaměstnanců, po dohodě se všeobecným orgánem jednotné odborové organizace (§ 1, odst. 2 dekretu presidenta republiky ze dne 24. října 1945, č. 104 Sb., o závodních a podnikových radách) Proti takovému vyslovení veřejné důtky nebo uložení pokuty může si zaměstnanec stěžovati do 8 dnů u okresního úřadu ochrany práce. Nedojde-li k dohodě, rozhodne o tom, může-li býti důtka vyslovena nebo pokuta uložena, po případě v jaké výši, okresní úřad ochrany práce na návrh zaměstnavatele nebo závodního zastupitelstva zaměstnanců po slyšení zaměstnance. Proti rozhodnutí okresního úřadu ochrany práce není opravného prostředku.

(*) Pokuty sraží ze mzdy (platu) zaměstnavatel při nejbližší výplatě a odevzdá je bezodkladně závodnímu zastupitelstvu zaměstnanců k účelům uvedeným v § 22, č. 6 dekretu č. 104/1945 Sb. V podnicích, kde není závodní zastupitelstvo zaměstnanců, jest odevzdati sražené pokuty fondu rodinných přídatků, zřízenému podle § 12 zákona ze dne 13. prosince 1945, č. 154 Sb., o rodinných přídatcích některých osob pojištěných pro případ nemoci.

(*) Byl-li zaměstnanec dvakrát potrestán pokutou a provinil-li se znovu proti pracovnímu pořádku, je zaměstnavatel povinen to oznámiti okresnímu úřadu ochrany práce.

(*) Předcházející ustanovení nahrazují ustanovení pracovních smluv a pracovních nebo disciplinárních řádů, pokud je zaměstnavatel podle nich oprávněn za jednání nebo opominutí podle odstavce 1 ukládati tresty nebo pokuty, a výjimkou pracovních a disciplinárních řádů, schválených zemským úřadem ochrany práce.

Část X.

Trestní ustanovení.

§ 37

Soudní tresty.

(1) Kdo se trvale a bezdůvodně vyhýbá práci v pracovním poměru nebo v dovolené samostatné činnosti, nebo kdo se nadměrným požíváním alkoholických nápojů opětovně přivádí do stavu vzbuzujícího odůvodněné pohoršení v pracovním prostředí, bude potrestán soudem pro přestupek vězením do 3 měsíců.

(2) Odsuzuje-li soud vinníka pro čin trestný podle odstavce 1, vysloví zároveň jako vedlejší trest, že smí být držěn v donucovací pracovně (odkáže vinníka do donucovací pracovny)

§ 38.

Správní tresty.

(1) Jednání nebo opominutí přičiní se ustanovením § 3, odst. 1 až 3, § 9, odst. 1, § 10, odst. 1, § 11, odst. 5, § 12, odst. 1, § 13, § 17, odst. 3, § 19, odst. 1, § 21, odst. 1 a 2, § 36, odst. 3 a 4, § 46 a § 48 nebo přičiní se předpisům, vydaným podle § 3, odst. 4, § 8, odst. 1, § 16, odst. 1, § 28, odst. 4, § 41, § 43, odst. 1 a 2, § 44 a § 51 potrestají, nejde-li o čin přísněji trestný, okresní úřady ochrany práce pořádkovou pokutou od 500 Kčs do 10.000 Kčs. Byl-li čin spáchán opětovně, bude pachatel potrestán okresním národním výborem na návrh okresního úřadu ochrany práce pro správní přestupek pokutou od 3.000 Kčs do 100.000 Kčs nebo vězením (uzamčením) od 8 dnů do 6 měsíců, nebo oběma těmito tresty. Pro případ nedobytnosti trestu na penězích vyměří okresní národní výbor náhradní trest na svobodě do 6 měsíců. Uložil-li se oba tresty zároveň, nesmí trest na svobodě spolu s náhradním trestem za nedobytný trest činit více než 6 měsíců.

(*) Z trestního stíhání podle odstavce 1 jsou vyňaty orgány veřejné správy Poruší-li členové závodního zastupitelstva zaměstnanců hrubě povinnosti uložené jim tímto zákonem, budou zbaveni své funkce podle § 15, odst. 2 a 3 dekretu č. 104/1945 Sb.

(*) Jednání nebo opominutí přičiní se předpisům § 36 jest trestné podle odstavce 1, nebylo-li potrestáno zaměstnavatelem v rámci jeho kázeňské pravomoci.

(*) Jde-li o právnickou osobu, podléhá trestu na svobodě nebo náhradnímu trestu na svobodě podle odstavce 1 osoba, která podle zákona nebo stanov odpovídá za správu podniku nebo podnik skutečně spravuje.

Část XI.

Všeobecná a závěrečná ustanovení.

§ 39.

Zvláštní ochrana některých zaměstnanců.

(1) Zaměstnanci, kteří konají činnou vojenskou službu a jejichž pracovní poměr trvá, nesmějí býti po dobu výkonu vojenské služby uvolněni k přemístění do jiného zaměstnání nebo povolání, s výjimkou dobrovolných přechodů (§§ 6, 7 a 15).

(2) Osoby, na které se vztahují ustanovení zákona ze dne 24. července 1919, č. 462 Sb., o propůjčování míst legionářům, ve znění předpisů jej doplňujících a pozměňujících, nebo zákona ze dne 19. prosince 1946, č. 233 Sb., o příslušnících československé armády v zahraničí a o některých jiných účastnících národního boje za osvobození, nemohou být uvolněny k přemístění do jiného zaměstnání nebo povolání bez svého souhlasu. Tohoto souhlasu není však třeba, jde-li o trvalé zastavení podniku nebo rozdělení zemědělského podniku nebo, je-li zřejmo, že po provedeném omezení pracovních sil nebude možno zaměstnat zaměstnance na dosavadním místě tak, aby bylo využito jeho schopností a sil co nejučelněji a nejhospodárněji.

§ 40.

Uvolňování zaměstnanců majících závodní (služební) byt.

(1) Má-li zaměstnanec, jehož pracovní poměr se má podle ustanovení tohoto zákona rozvázat, podle pracovní smlouvy závodní (služební, naturální) byt, může být uvolněn pro jiné zaměstnání nebo povolání jen, bude-li mu v novém pracovním místě obstarán přiměřený byt náhradní.

(2) Závodním (služebním, naturálním) bytem podle tohoto zákona je byt umístěný v prostorách podniku a potřebný k provozním účelům podniku.

(3) Místní národní výbor, příslušný podle nového pracovního místa, přikáže na žádost okresního úřadu ochrany práce zaměstnancům, kteří mají byt uvedený v odstavci 2 a kteří mají být přemístěni, byt v přednostním pořadí podle § 3, odst. 2 zákona ze dne 18. července 1946, č. 163 Sb., o mimořádných opatřeních bytové péče.

(4) Bude-li zaměstnanec v novém pracovním místě obstarán přiměřený byt náhradní, jest zaměstnanec povinen závodní (služební, naturální) byt uvolnit. Případný spor o přiměřenost náhradního bytu rozhodne s konečnou platností okresní úřad ochrany práce, příslušný pro nové pracovní místo.

§ 41.

Přechod do jiného povolání před účinností tohoto zákona.

(1) Ustanovení § 7, odst. 3, a §§ 28 a 32 se vztahují též na zaměstnance, kteří před

účinností tohoto zákona, ale po 31. srpnu 1946 do nového druhu povolání, důležitějšího pro splnění dvouletého hospodářského plánu. Došlo-li při tomto přechodu ke změně nositele důchodového pojištění, mohou tito zaměstnanci žádati do 30 dnů ode dne počátku účinnosti tohoto zákona, aby od tohoto dne bylo jejich důchodové pojištění provedeno u dosavadního nositele pojištění podle předpisů § 28.

(2) Ustanovení § 30 vztahuje se i na důchodce veřejnoprávního sociálního pojištění nebo poživatele důchodů víceletých poškozenec nebo veřejných odpočívacích (zaopatřovacích) platů, kteří před účinností tohoto zákona, ale po 31. srpnu 1946 vstoupili do zaměstnání, přičemž lhůta 30 dnů podle § 20, odst. 2 nutno počítati od účinnosti tohoto zákona.

§ 42.

Neplatnost některých předpisů o omezení pracovního důchodu.

(1) Ustanovení platných a použitelných předpisů, služebních řádů a pracovních smluv, která omezují pracovní důchod manžela nebo manželky z důvodu pracovního důchodu druhého manžela, nepatří, po případě neze jich použití, po dobu účinnosti tohoto zákona s výjimkou ustanovení o příbytečném a uhebném deputátu, byli-li manželé ve společné domácnosti, jakož i s výjimkou příspěvku na děti.

(2) Ustanovení § 1, odst. 3 zákona ze dne 18. prosince 1945, č. 159 Sb., o zvláštním přidavku státním a některým jiným veřejným zaměstnancům, jakož i poživatelům státních odpočívacích (zaopatřovacích) platů se zrušuje.

§ 43.

Úprava pracovní doby

(1) Ministr sociální péče může po slyšení jednotné odborové organizace a ústředních hospodářských organizací vyhláškou v Úředním listě v rámci příslušných předpisů upravití všeobecně nebo pro jednotlivá hospodářská odvětví, po případě oblasti, pracovní dobu podle národohospodářských potřeb nebo veřejného zájmu.

(2) Okresní úřad ochrany práce může podle směrnic vydaných ministerstvem sociální péče upravití pracovní dobu v rámci příslušných předpisů podle potřeb podniku nebo zaměstnanců.

§ 44.

**Zařízení a opatření,
která umožňují a podporují
začlenění do práce.**

(1) Ministr sociální péče upraví v dohodě s ministrem financí vyhláškou v Úředním listě způsob, kterým v rámci prostředků, zajištěných zákonem o státním rozpočtu, bude podporováno vybudování jeslí, dětských útulků, zařízení pro mimoškolní péči o děti, správkáren, prádelen a jiných zařízení, jež usnadní začlenění pracovníků, zejména žen. Ministr školství učiní opatření (zřizováním večerních kursů a pod.), aby mladiství, kteří přerušili studium a začlenili se dobrovolně do produktivní práce, mohli v něm pokračovat.

(2) Podniky, které zaměstnávají osoby mladší 18 let, jež nebydli u svých rodičů nebo jiných osob povinných podle zákona o ně pečovat, jsou povinny zříditi a udržovat taková zařízení, která by zaručila mravní a zdravotní vývoj těchto osob.

§ 45.

(1) Ministr financí může osoby nově umístěné v rámci provádění dvouletého hospodářského plánu v jednotlivých oborech podle důležitosti a vzhledem k obtížnosti práce zprostiti nařízením úplně nebo částečně daně důchodové na dobu jednoho roku ode dne umístění.

(2) Určiti obory, jakož i obtížnost práce ve smyslu odstavce 1, přísluší ministerstvu financí po dohodě s ministerstvem sociální péče a po slyšení jednotné odborové organizace a příslušné ústřední hospodářské organizace.

§ 46.

**Oprávnění ke vstupu
do pracovních místností.**

(1) Zaměstnanci ministerstva sociální péče, jakož i orgány jím pověřené, a zaměstnanci úřadů ochrany práce jsou oprávněni vstupovat za účelem jednání o věcech, upravených tímto zákonem, do provozních místností podniků v době, kdy se v podniku pracuje. Při tom jsou povinni dbáti ustanovení platných předpisů o ochraně svobody osobní, domovní a tajemství listovního, jakož i zachovati mlčenlivost o všech skutečnostech, o kterých se dověděli při své činnosti, zejména o obchodním a výrobním tajemství, a zdržeti se ja-

kéhokoliv zneužití takových tajemství. Povinnost mlčenlivosti nezaniká skončením činnosti nebo vystoupením ze služebního poměru.

(2) Inspekční orgány (odstavec 1) jsou v podnicích, důležitých pro obranu státu, při výkonu své činnosti vázány ustanovením zákona ze dne 13. května 1936, č. 131 Sb., o obraně státu, ve znění předpisů jej měnících nebo doplňujících.

§ 47

**Působnost závodního zastu-
pitelstva zaměstnanců.**

(1) Závodní zastupitelstvo zaměstnanců jest povinno působiti k tomu, aby v podnicích byla dodržována ustanovení tohoto zákona. Dále je povinno ve spolupráci se zaměstnavatelem působiti k vytváření a udržení družného pracovního prostředí v závodě, přispívati účinně k zvýšení výkonnosti zaměstnanců a produktivity práce v závodě a povzbuzovati soutěžení v pracovním výkonu mezi zaměstnanci uvnitř závodu a se závody téhož druhu. Zejména je povinno pečovatí o to, aby osoby, přemístěné do závodu podle tohoto zákona, se začlenily do pracovního společenství a aby jim byl usnadněn přechod do nového zaměstnání.

(2) Pro opatření podle částí IV a V platí místo ustanovení § 22, č. 4 a 5 dekretu č. 104/1945 Sb. ustanovení §§ 9 a 11 tohoto zákona.

§ 48.

**Spolupůsobení při provádění
zákona.**

Všechny úřady veřejné správy, soudy, nositelé veřejnoprávního sociálního pojištění a jiné právnické a fyzické osoby jsou v mezích své působnosti povinny spolupůsobiti při provádění tohoto zákona. Tato součinnost se vztahuje jak na všeobecná šetření, tak na jednotlivé případy

§ 49.

**Osvobození od poplatků
a dávek.**

Podání a jejich přílohy a úřední úkony, jichž jest třeba k řízení podle tohoto zákona — s výjimkou řízení soudního — jsou osvobozeny od poplatků, jakož i od dávek za úřední úkony.

§ 50.

Poměr k jiným předpisům.

Po dobu účinnosti tohoto zákona neplatí, po případě nejsou použitelné předpisy, které se vztahují na věci upravené tímto zákonem. Nedotčena však zůstávají ustanovení zákona č. 131/1936 Sb. ve znění předpisů jej měnících nebo doplňujících, jakož i dekretu presidenta republiky ze dne 1. října 1945, č. 88 Sb., o všeobecné pracovní povinnosti, a zákona ze dne 16. května 1946, č. 121 Sb., o zajištění pracovních sil pro zemědělskou výrobu v rámci národní výstavby státu, ve znění zákona ze dne 17. září 1946, č. 176 Sb.

§ 51.

Zmocnění vlády k vydání
podrobných předpisů.

Vláda může vydati nařízením podrobné předpisy o řízení při výběru a výpovědi zaměstnanců při přemístění podle tohoto zákona, o jejich umístění v jiném zaměstnání nebo povolání, jakož i předpisy o praktickém provedení tohoto zákona.

§ 52.

Výjimky z ustanovení zákona.

(1) Ustanovení tohoto zákona se nevztahují

a) na zaměstnance státu, svazků územní samosprávy a ostatních veřejnoprávních korporací, včetně ústav veřejnoprávního pojištění a církví a náboženských společností státem uznaných (recipovaných),

b) na zaměstnance ústavů, podniků, fondů a zařízení, náležejících subjektům uvedeným pod písm. a) nebo jimi spravovaných,

c) na zaměstnance, pro něž platí učitelský zákon,

d) na osoby duchovního a řeholního stavu.

(2) Mezi zaměstnance uvedené v odstavci 1, písm. a) a b) se nepočítají zaměstnanci národních podniků a jejich ústředních nebo oblastních orgánů, jakož i zaměstnanci na majetku konfiskovaném podle příslušných předpisů, pokud nebyli výslovně převzati do státní nebo jiné veřejné služby.

§ 53.

(1) Pokud některý ministr (ministerstvo) všeobecně upraví podle předcházejících usta-

novení některou věc, učiní tak pro Slovensko po vyjádření příslušného pověřence (pověřectva), který se po případě dohodne se zúčastněnými pověřenci (pověřectvy). Vyjádření musí být podáno v přiměřené lhůtě podle povahy věci.

(2) Ministři (ministerstva) vykonávají svou působnost podle tohoto zákona, na Slovensku zásadně prostřednictvím příslušných pověřenců (pověřectev), kteří se při tom řídí směrnici, vydanými příslušným ministrem (ministerstvem).

(3) Vyhlášky ministrů (ministerstev) v Úředním listě ve věcech upravených tímto zákonem uveřejní příslušný pověřenec (pověřectvo) též v Úředním věstníku (Úradnom vestníku).

§ 54.

Skončení účinnosti tohoto zákona nebude mít vlivu na platnost poměrů, založených na jeho podkladě, a to ani v případech, kde by po skončení účinnosti zákona zaměstnanec změnil zaměstnání.

§ 55.

Tento zákon nabude účinnosti dnem vyhlášení, jeho § 37 však teprve jeden měsíc po tomto dnu. Zákon pozbude účinnosti dnem 31. prosince 1948. Provedou jej všichni členové vlády.

Dr. Beneš v r.

Gottwald v r.

Dr. Zenkl v r.	Kopecký v r.
Dr. Šrámek v r.	Laušman v r.
Ursíny v r.	Duriš v r.
Fierlinger v r.	Zurhal v r.
Široký v r.	Dr. Pieter v r.
Masaryk v r.	Ing. Kopecký v r.
arm. gen. Svoboda v r.	Hála v r.
Dr. Řípka v r.	Dr. Nejedlý v r.
Nosek v r.	Dr. Procházka v r.
Dr. Dolauský v r.	Majer v r.
Dr. Stránský v r.	Dr. Franek v r.
Dr. Drtina v r.	Dr. Clementis v r.
	Lichner v r.

88.

Zákon
ze dne 6. května 1947
o právu stavby.

Ústavodárné Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Pojem práva stavby

§ 1.

Pozemek může být zatížen věcným právem jiné osoby (stavebníka), mít stavbu na jeho povrchu nebo pod povrchem (právo stavby). Nezáleží na tom, zdali jde o stavbu již zřízenou či dosud nezřízenou.

§ 2.

Právo stavby může být zřízeno tak, že se vztahuje i na pozemek, kterého není potřeba ke stavbě, který však slouží k jejímu lepšímu užívání.

§ 3.

Právo stavby je věc nemovitá. Také stavba se spravuje ustanoveními o věcech nemovitých, ale není věcí samostatnou.

Vznik a zánik práva stavby

§ 4.

Právo stavby vzniká, jakmile se zapíše jako závada zatíženého pozemku. Právo stavby nemohou v pořadí předcházeti práva zástavní a jiné závady, které jdou na platy peněžité nebo se přiči účelu práva stavby.

§ 5.

Právo stavby lze zřídit jen jako právo dočasné. Konečný den doby, na kterou je zřízeno, musí být patrný z knihovního zápisu.

§ 6.

Právo stavby lze zřídit za plat nebo bezplatně. Záleží-li plat v opakujících se dávkách (stavební plat), nemohou být jeho výměra a splatnost učiněny závislé na nejistých událostech budoucích. Stavební plat lze zajistit na právu stavby jako reálné břemeno.

§ 7.

Právo stavby nemůže být omezeno rozvažovací výminkou.

§ 8.

Prodloužení lze trvání práva stavby jen se souhlasem těch, pro které jsou na zatíženém pozemku zapsána knihovní práva v pořadí za právem stavby.

§ 9.

Zřekne-li se stavebník práva stavby, může vlastník zatíženého pozemku podle listin prokazujících tuto skutečnost převést pro dobu ještě neuběhlou právo stavby na sebe nebo na jinou osobu.

§ 10.

Výmaz práva stavby předtím, než uplyne jeho doba, může se bez souhlasu osob, které na něm nabyly knihovních práv, státi jen s tím omezením, že právní následky výmazu se zřetelům k těmto právům nastanou teprve jejich výmazem.

Právní poměry z práva stavby.

§ 11.

Co do stavby úmluvě vyhovující má stavebník stejná práva jako vlastník, co do jinakého užívání pozemku zatíženého právem stavby má, není-li vyjednáno nic jiného, stejná práva jako poživatel.

§ 12.

Smlouvou může být stavebníkovi uloženo, aby provedl stavbu do určité doby.

§ 13.

Právo stavby může stavebník zciziti i zatížit. Právo stavby přechází na dědice.

§ 14.

Není-li nic jiného vyjednáno, přísluší stavebníku předkupní právo na stavební pozemek a vlastníkovi tohoto pozemku na právo stavby.

§ 15.

Stavebník má k ochraně svého práva k stavbě nebo k stavebnímu pozemku žaloby obdobné žalobám z vlastnictví a z domnělého vlastnictví.

§ 16.

Není-li nic jiného vyjednáno, je vlastník stavebního pozemku, když právo stavby zanikne uplynutím doby, na kterou bylo zřízeno, povinen dáti stavebníkovi za stavbu náhradu.

§ 17.

Výše náhrady i způsob odhadu mohou být ustanoveny již napřed. Jinak se hradí polovina hodnoty, kterou té doby stavba má.

§ 18.

Zástavní a jiná práva vážoucí na právu stavby postihují náhradu.

§ 19.

Práva a povinnosti účastníků mohou být smlouvou upraveny jinak, jen pokud to zákon nevyklučuje. Dopusťené úmluvy lze zapsat do veřejných knih a působí pak proti osobám třetím.

§ 20.

Právo stavby je dostatečnou jistotou, když zatížení nepřevyšuje jednu polovinu jeho ceny a když dluh smluvnými splátkami úmorovými nebo stejnoměrnými splátkami nejvýše ročními bude splacen nejpozději v pátém roce před zápisem práva stavby.

§ 21.

Při exekuci na stavební pozemek je užití přiměřeně ustanovení o exekuci na pozemek zatížený služebností. Stavební plat je příjmem z nemovitosti. Provádí-li se pro veřejné dávky, které podle trvajících ustanovení mají být uspokojeny z nemovitosti v přednostním pořadí, nucené řízení dražební, převezme vydražitel právo stavby beze srážky z nejvyššího podání.

Řízení u knihovního soudu.

§ 22.

Pro právo stavby zapsané jako závada je současně zřídit zvláštní knihovni vložku. Všechny zápisy proti stavebníkovi je provést v této vložce. Ve vložce té je vyznačiti zejména také den, kterým se právo stavby končí.

§ 23.

(1) Lze-li podle knihovního stavu a podle příslušných listin vyhovět žádosti za zápis práva stavby, poznamená se žádost v knihách. Tato poznámka má stejné právní následky jako poznámka pořadu.

(2) Jestliže pozemek, který má být zatížen právem stavby, je jen částí knihovního tělesa, je pozemek ten odepsat a zřídit proň zvláštní knihovni vložku. Žádost se tu označená na listě závad nové vložky.

§ 24.

Zároveň je vyzvati úřady a orgány povolane ukládati a vymáhati veřejné daně a dávky, které požívají na pozemku přednostního práva, aby do patnácti dnů ohlásily svá práva, s tím, že by jinak tato práva měla pořad za právem stavby, za jehož zápis bylo zažádáno. Koho je takto vyzvati, budiž uvedeno v žádosti za zápis práva stavby. Výzvu je doručiti do vlastních rukou. Bylo-li ze stavebního pozemku zřízeno zvláštní těleso, je ve výzvě označiti také knihovni vložku, z níž byl stavební pozemek odepsán.

§ 25.

Nebylo-li do ustanovené doby přihlášeno žádné takové přednostní právo, je bez odkladu rozhodnouti o zápisu práva stavby. Byla-li taková práva ohlášena, jest o tom zpravit žadatele. Zápis lze povoliti jen tehdy, když bylo prokázáno zapravení nebo zajištění přihlášených práv. Nebude-li takový průkaz soudu podán do šedesáti dnů potom, kdy byl žadatel o ohlášce zpraven, vymaže se poznámka žádosti z úřední povinnosti.

§ 26.

Zanikne-li právo stavby uplynutím doby, na kterou bylo zřízeno, vymaže se na pouhou žádost vlastníkovu.

Ustanovení poplatková.

§ 27.

O vyměření poplatku ze zcizení nebo z dalšího převodu práva stavby anebo z převodu pozemku zatíženého tímto právem platí všeobecné poplatkové předpisy s odchylkami dále stanovenými.

§ 28.

(1) Není-li základem pro vyměření poplatku smluvená úplata, vyšetří se hodnota práva stavby nebo pozemku zatíženého tímto právem takto: Nejprve se stanoví úhrnná hodnota nemovitosti (pozemku i se stavbami, pokud již na něm jsou) podle všeobecných předpisů poplatkových tak, jako by pozemek právem stavby zatížen nebyl.

(2) Hodnota práva stavby, počítajíc v to stavby nabyté anebo zřízené podle tohoto práva (§ 3), odhadne se tolika setinami úhrnné hodnoty nemovitosti, vyšetřené podle předchozího odstavce, kolik žní počet let mezi dobou rozhodnou pro vyměření poplatku a dobou zániku práva stavby. Časový rok, dosahují-li šesti

měsíců, považují se za celý rok, jinak se k nim nepřihlíží.

(3) Hodnotou pozemku zatíženého právem stavby je částka, která zůstává, odečte-li se od celkové hodnoty nemovitosti hodnota práva stavby i se stavbou (§ 3), zjištěná podle předchozího odstavce.

(4) Není-li hodnota vyšetřená podle předchozích ustanovení přinejmenš, použije se pro určení hodnoty práva stavby nebo pozemku jím zatíženého obecných předpisů poplatkových.

§ 29.

(1) Hodnota opětujičích se dávek smluvných podle § 6 (stavebního platu) se stanoví úhrnnou částkou stavebního platu, činí-li doba mezi časem rozhodným pro vyměření poplatku a časem zániku práva stavby méně než 10 let. Činí-li tato doba 10 nebo více let, nejvýše však 45 let, stanoví se desetinásobkem, činí-li více než 45 let, patnáctinásobkem ročního stavebního platu.

(2) Jsou-li smlouveny opětujičící se dávky pro jednotlivá léta nestejnými částkami, je základem výpočtu roční průměr těchto dávek za celou dobu trvání práva stavby.

§ 30.

Pro poskytování poplatkových úlev se posuzuje právo stavby, pokud pozemek jím zatížený není zastavěn, jako nezastavěný pozemek, je-li však zastavěn, jako budova.

§ 31.

(1) Nemovitostní poplatek, vypočtený podle předchozích ustanovení, se sníží na polovinu, zřídí-li se právo stavby pro obecně prospěšné bytové sdružení a zapíše-li se na tomto právu v prvním knihovním pořadí jako reálné břemeno ve prospěch státu (finanční správy) závazek sdružení, že vystaví na pozemku, zatíženém právem stavby, do 3 let od jeho zřízení dům s malými byty a malými provozovny podle § 136 zákona o přímých daních a že jej — nejde-li o stavbu určenou podle své povahy k převodu do vlastnictví fyzických osob — nezciží do 10 let.

(2) Nedodrží-li sdružení závazky uvedené v odstavci 1, úleva zaniká. Skutečnosti, odůvodňující zánik úlevy, je sdružení povinno ohlásiti finančnímu úřadu do 15 dnů po jejich vzniku; jinak se vyměří také zvýšení rovnající se poplatku na řádný poplatek.

Závěrečná ustanovení

§ 32.

Dosavadní ustanovení o užívání prostorů nad pozemkem a pod pozemkem zůstávají nedotčena.

§ 33.

Zákon ze dne 26. dubna 1912, č. 86 ř. s., o právu stavby, se zrušuje.

§ 34.

Tento zákon nabývá účinnosti třicátého dne po vyhlášení; provede jej ministr spravedlnosti v dohodě se zúčastněnými ministry.

Dr. Beneš v. r.

Gottwald v. r.

Dr. Stránský v. r.
za ministra dr. Drtina

89.

Zákon

ze dne 7. května 1947,

kterým se zrušuje vládní nařízení ze dne 17. května 1945, č. 6 Sb., o některých opatřeních v zásobování obyvatelstva potravinami.

Ústavodárné Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1.

Vládní nařízení ze dne 17. května 1945, č. 6 Sb., o některých opatřeních v zásobování obyvatelstva potravinami, se zrušuje dnem, který vyhlásí ministr výživy ve Sbírce zákonů a nařízení.

§ 2.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provede jej ministr výživy.

Dr. Beneš v. r.

Gottwald v. r.

Majer v. r.

90.

Zákon**ze dne 8. května 1947**

o provedení knihovního pořádku stran konfiskovaného nepřátelského majetku a o úpravě některých právních poměrů vztahujících se na přidělený majetek.

Ústavodárné Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

ČÁST PRVÁ.

Úvodní ustanovení.

Rozsah zákona.

§ 1.

(1) Tento zákon se vztahuje na provedení knihovního pořádku stran majetku konfiskovaného podle

1. dekretu presidenta republiky ze dne 21. června 1945, č. 12 Sb., o konfiskaci a urychleném rozdělení zemědělského majetku Němců, Maďarů, jakož i zrádců a nepřátel českého a slovenského národa,

2. nařízení Slovenské národní rady ze dne 23. srpna 1945, č. 104 Sb. n. SNR, o konfiskování a urychleném rozdělení zemědělského majetku Němců, Maďarů, jakož i zrádců a nepřátel slovenského národa, ve znění nařízení Slovenské národní rady ze dne 14. května 1946, č. 64 Sb. n. SNR, a

3. dekretu presidenta republiky ze dne 25. října 1945, č. 108 Sb., o konfiskaci nepřátelského majetku a Fonděch národní obnovy.

(2) Majetkem konfiskovaným se rozumí v tomto zákoně i majetek, na který se vztahuje nařízení č. 104/1945 Sb. n. SNR podle svého § 25.

(3) Pokud není ustanoveno něco jiného, platí ustanovení tohoto zákona o konfiskovaném majetku také o zemědělském majetku, který drobný zemědělec odevzdal podle § 2, odst. 1, písm. b) dekretu presidenta republiky ze dne 20. července 1945, č. 28 Sb., o osídlení zemědělské půdy Němců, Maďarů a jiných nepřátel státu českými, slovenskými a jinými slovanskými zemědělci, na Slovensku podle § 7, odst. 2 nařízení č. 104/1945 Sb. n. SNR, jakož i o jiném nemovitém majetku, který dosavadní vlastník poskytl pro účely vnitřního osídlení nebo pozemkových úprav souvisejících s osídlením.

§ 2.

(1) Přiděleným majetkem se v tomto zákoně rozumí zemědělský majetek přidělený podle dekretu č. 12/1945 Sb. nebo podle dekretu č. 28/1945 Sb. anebo podle nařízení č. 104/1945 Sb. n. SNR, ve znění nařízení č. 64/1946 Sb. n. SNR, dále nemovitý majetek přidělený podle dekretu č. 108/1945 Sb. nebo podle zákona ze dne 14. února 1947, č. 31 Sb., o některých zásadách při rozdělování nepřátelského majetku, konfiskovaného podle dekretu presidenta republiky ze dne 25. října 1945, č. 108 Sb., o konfiskaci nepřátelského majetku a Fonděch národní obnovy.

(2) Pokud není ustanoveno něco jiného, platí ustanovení tohoto zákona o přiděleném majetku také o nemovitém majetku konfiskovaném, který si ponechá nebo převezme stát, anebo který jinak než přidělem (odstavec 1) přejde na nového nabyvatele.

ČÁST DRUHÁ.

Provádění knihovního pořádku.

Příslušnost.

§ 3.

(1) Navrhovatí provedení knihovního pořádku přísluší:

1. u zemědělského majetku konfiskovaného podle dekretu č. 12/1945 Sb. Národním pozemkovému fondu při ministerstvu zemědělství v Praze;

2. u zemědělského majetku konfiskovaného podle nařízení č. 104/1945 Sb. n. SNR, ve znění nařízení č. 64/1946 Sb. n. SNR, pověřenecku zemědělství a pozemkové reformy;

3. u majetku uvedeného v § 18 dekretu č. 108/1945 Sb. ministerstvu zdravotnictví;

4. u ostatního konfiskovaného majetku osídlovacím úřadům a Fondům národní obnovy v Praze a v Bratislavě, každému v jeho obvodu.

(2) Pokud se dále ustanovuje o fondu, rozumějí se tím, není-li stanoveno něco jiného, orgány příslušné podle odstavce 1.

§ 4.

(1) V jednoduchých případech, zejména nemění-li se držebnostní hranice, může být ponecháno nabyvateli přiděleného majetku, aby si o provedení knihovního pořádku zažádal sám.

(2) Podobně přenechá se obstarání knihovního pořádku

1. feditelstvím státních drah, jde-li o majetek, který má být zapsán do vložky železniční knihy;

2. národním podnikům, jde-li o majetek, který jim připadne. Národní podniky mohou pak užít ustanovení § 17 dekretu presidenta republiky ze dne 24. října 1945, č. 100 Sb., o znárodnění dolů a některých průmyslových podniků, nebo § 14 dekretu presidenta republiky ze dne 24. října 1945, č. 101 Sb., o znárodnění některých podniků průmyslu potravinářského.

Vyznačení konfiskovaného majetku.

§ 5.

(1) Propadlo-li konfiskaci podle ustanovení uvedených v § 1, odst. 1 a 2 celé knihovní těleso (všechna knihovní tělesa zapsaná v téže vložce) nebo spoluvlastnický podíl na knihovním tělese (§ 42), vyznačí soud na návrh fondu v příslušné vložce, podle kterého předpisu (§ 1, odst. 1) nastala konfiskace. Navrhovatel ani jiní účastníci se o tom nezpravují.

(2) Parcely zapsané ve vložce, v které byla podle odstavce 1 vyznačena konfiskace knihovního tělesa, mohou být zapsány do jiné vložky, aniž se odpíší z vložky dosavadní.

(3) Jakmile budou parcely ve vložce dosud zapsané všechny zapsány do vložek jiných, vložka se zruší, jsou-li na listu břemen všechny závady už vymazány; jinak se uzavře jen list statkové podstaty a list vlastnictví.

(4) Fond může kdykoliv navrhnouti, aby vyznačení podle odstavce 1 bylo zase odstraněno.

(5) Nesprávné vyznačení konfiskace není na újmu osobám oprávněným podle knihovnařských zápisů.

§ 6.

(1) Ustanovení § 5 platí přiměřeně o vložkách týkajících se nemovitostí, které byly všechny odevzdány pro účely uvedené v § 1, odst. 3.

(2) Knihovní stav před vyznačením podle odstavce 1 je rozhodný pro vypořádání závazků vázoucích na nemovitostech zapsaných v příslušné vložce podle § 30.

§ 7.

Zápis konfiskovaného majetku do jiných vložek.

(1) Parcely majetku konfiskovaného podle ustanovení uvedených v § 1, odst. 1 a 2 zapisují se do jiných vložek bez závad, které na nich dosud váznou, ačli fond nenavrhne jinak.

(2) Parcely majetku odevzdaného pro účely uvedené v § 1, odst. 3 mohou být zapsány do jiných vložek bez závad, bylo-li zahájeno řízení k vypořádání závazků vázoucích na tomto majetku podle § 30, anebo za podmínek dotčených v § 31.

§ 8.

Tvoření knihovních těles a zřizování nových vložek.

(1) Nejsou-li proti tomu zvláštní důvody, utvoří se z majetku přiděleného v katastrálním území téže osobě jediné knihovní těleso a zřídí se pro ně nová vložka.

(2) Železniční pozemky se zapisí vždy do dosavadní vložky železniční knihy

§ 9.

Zápis přidělů do dosavadních vložek.

Zapíseje-li se vlastnické právo k přidělenému majetku v dosavadní vložce, v které váznou závady, jež přidělcem nepřejímá, vyznačí se, že tyto závady nepostihují přidělený majetek.

§ 10.

Knihovní žádosti.

O provedení knihovního pořádku ve vložkách téhož katastrálního území lze žádati jedinou žádostí, i když nejsou podmínky pro hromadění knihovních žádostí.

§ 11.

Vkladné listiny.

(1) Vkladnými listinami jsou vedle rozhodnutí o přidělu (přídělových listin), vydaných fondem nebo j, pokud jde o majetek konfiskovaný podle dekretu č. 108/1945 Sb., jiným příslušným úřadem, také jiná rozhodnutí nebo prohlášení fondu anebo jiného příslušného úřadu o přechodu konfiskovaného majetku na jiného nabyvatele.

(2) Co se týká majetku uvedeného v § 1, odst. 3, je vkladnou listinou také protokol sepsaný u fondu a podepsaný vlastníkem nebo jeho řádně zmocněným zástupcem.

(3) Ustanovení § 16 dekretu č. 108/1945 Sb. zůstává tímto zákonem nedotčeno.

Zeměměřičské podklady pro provedení knihovního pořádku.

§ 12.

(1) Při provádění knihovního pořádku u konfiskovaného majetku zemědělského mohou

býti parcely prozatímně děleny a jejich hranice měněny (opraveny) na podkladě polohopisných nástinů, vyhotovených podle grafických přídelových plánů a schválených ministerstvem zemědělství, na Slovensku skrze pověřenectvo zemědělství a pozemkové reformy. Použitelnost této výhody končí dnem, který určí všeobecně nebo pro jednotlivé soudní okresy ministr spravedlnosti v dohodě s ministry vnitřní, financí a zemědělství, na Slovensku po vyjádření příslušných pověřenců, vyhláškou uveřejněnou ve Sbírce zákonů a nařízení.

(2) Polohopisné nástiny se vyhotoví zpravidla pro celá katastrální území na otiscích nebo snímcích katastrální mapy nebo její zmenšeniny v měřítku 1 : 5.000, pokud lze v nich změny zřetelně vyznačiti. V katastrálních územích, v nichž je předmětu měření málo a na různých místech spolu nesouvisících, mohou býti polohopisné nástiny vyhotoveny jen pro tyto změny

(3) Prozatímní očíslování změněných nebo nově vzniklých parcel nebo nové očíslování parcel, navržené tím, kdo polohopisný nástin vyhotovil, přezkouší katastrální měřický úřad a opatří nástin stvrzovací doložkou (§ 80 katastrálního zákona).

(4) K žádosti za provedení knihovního pořádku předloží fond dvojmo srovnávací sestavení, v němž se uvedou potřebné údaje o konfiskovaném a přiděleném majetku podle dosavadního a nového stavu, a jde-li při tom o rozdělení parcel nebo změnu (opravu) dosavadních hranic, též polohopisný nástin dvojmo, a to pro soud a pro katastrální měřický úřad.

(5) Na Slovensku v katastrálních územích, které dosud nemají nové pozemkové knihy, mají polohopisné nástiny a srovnávací sestavení vykazovat kromě stavu pozemkového katastru i stav podle staré pozemkové knihy

(6) Podrobnosti pro vyhotovení srovnávacího sestavení a polohopisného nástinu stanoví ministr spravedlnosti výnosem, vydaným v dohodě s ministerstvy financí a zemědělství.

§ 13.

(1) Polohopisné nástiny a srovnávací sestavení (§ 12, odst. 4 a 5) se projednávají jako geometrické (polohopisné) plány s tím rozdílem, že znázornění hranic a výměra změněných nebo nově vzniklých parcel ve veřejných knihách a v pozemkovém katastru jsou prozatímní.

(2) V katastrální mapě a v mapě veřejných knih se změny vyznačí tužkou, v příruční katastrální mapě pak předepsaným způsobem.

(3) V nových knihovních vložkách se při zápisu změny na listu statkové podstaty (v zemích České a Moravskoslezské v prvním oddělení tohoto listu) vyznačí tato prozatímnost tím, že se příslušné parcelní číslo uvede v závorkách. Tato poznámka se vymaže na návrh katastrálního měřického úřadu po zápisu změny v operátech pozemkového katastru (§ 14).

(4) V písemném operátu pozemkového katastru se tyto změny pro značný jejich rozsah zaznamenávají místo „Záznamem změn“ (§ 87 katastrálního zákona) způsobem obdobným jako zápis změn, s tím rozdílem, že se u parcel dělených nebo ve svých hranicích změněných (opravených) vyznačí tato prozatímnost v příslušných pozemnostních arších a v parcelním protokole u každé takové parcely v poznámkovém sloupci značkou „proz.“ (razítkem červené barvy). Tato poznámka se vymaže po zápisu změny v operátech pozemkového katastru (§ 14).

§ 14.

(1) V katastrálních územích, v nichž byly přidělené majetky utvořeny zpravidla slučováním pozemků v rámci původních nezměněných držebnostních hranic, vyšetří řádné změny, po případě zaměří dělené nebo v svých hranicích změněné (opravené) parcely (§ 13, odst. 4) místně příslušný katastrální měřický úřad v rámci rozvrhů polních prací pro vedení pozemkového katastru a zařídí provedení změn v pozemkovém katastru zápisem; nato oznámí knihovnímu soudu změny a označení změněných nebo nově vzniklých parcel definitivními čísly (na Slovensku i výměry parcel). Měřické výdaje za zaměření změn držebnostních hranic vzniklých přidělením hradí fond.

(2) Pro řádné zaknihování změn v katastrálních územích, v nichž při tvoření přidělených majetků bylo slučování pozemků spojováno s úpravou držebnostních hranic a dělením pozemků v rámci dosavadních držebnostních hranic, předloží fond v době stanovené ministrem spravedlnosti, na Slovensku po vyjádření pověřence spravedlnosti, knihovnímu soudu řádné geometrické (polohopisné) plány vyhotovené v mezích vlastního oprávnění nebo na jeho náklad úředně oprávněnými civilními geometry a vyhovující ustanovením katastrálního zákona a předpisům podle něho vydaným. Soud dohlíží z úřední povinnosti, aby stanovená doba byla dodržena. Nedožde-li fond stanovenou lhůtu, může katastrální měřický úřad na dožádání soudu provést zaměření nastalých změn za úhradu ho-

tových výdajů spojených s prováděním pomích měřických prací včetně výpočtů souřadnic bodů, potřebných pro zobrazovací práce.

(3) V obvodech, v nichž při tvoření přidělených majetků byla provedena úprava pozemků podle zásad scelovacích, provede po ukončení těchto prací katastrální měřický úřad, do jehož obvodu působnosti příslušné katastrální území náleží, obnovení (na Slovensku také založení a reambulaci) pozemkového katastru; k úhradě peněžního nákladu přispěje fond přiměřenou částkou. Knihovní pořádek v těchto katastrálních územích se provede po vyhotovení katastrálního operátu a vyhlášení jeho platnosti (§ 29, odst. 3 katastrálního zákona).

(4) Na Slovensku vykoná šetření, po případě zaměření změn podle odstavce 2 místně příslušný katastrální měřický úřad vlastními zaměstnanci nebo zadá provedení měřických prací civilním inženýrům zeměměřickým. Pořadí prací určí knihovní soud po dohodě s katastrálním měřickým úřadem. Pro úhradu výdajů finanční správě fondem platí ustanovení odstavců 1 až 3 obdobně.

(5) Podrobnosti stanoví ministerstvo financí výnosem, vydaným v dohodě s ministerstvy spravedlnosti a zemědělství.

§ 15.

Ustanovení §§ 12 až 14 platí přiměřeně, jde-li o provedení knihovního pořádku na konfiskovaném majetku nezemědělském.

Úlevy v řízení u knihovního soudu.

§ 16.

(1) Má-li knihovní žádost vady, pro které jí nelze vyhovět, vrátí ji soud — mimo případy § 4 — k opravě nebo k doplnění. Usnesení o tom se v knize nepoznamená.

(2) Usnesení, kterým se návrhu vyhovuje, lze sepsati a vyhotoviti v zkrácené formě.

(3) O vyřízení žádosti, která se nedotýká majetku uvedeného v § 1, odst. 3, zpraví se jen navrhovatel, nový vlastník, katastrální měřický úřad a berní úřad, v případech § 4 také fond. Zpravení ostatních účastníků může být nahrazeno vyvěšením usnesení na soudní desce po dobu třiceti dnů; dnem doručení těmto účastníkům je po zákonu poslední den této doby.

§ 17.

Týká-li se knihovní žádost nemovitostí dosud zapsaných v zemských deskách, lze jí vyhovět,

jen potvrdí-li příslušný krajský soud, že s hlediska zemských desk nejsou proti tomu námitky. Není-li žádost takovým potvrzením opatřena, zašle ji soud knihovní, nemá-li jiné vady (§ 16, odst. 1), soudu desk zemských a ten, má-li námitky, vrátí ji navrhovateli a vyrozumí soud knihovní.

§ 18.

Převádějí-li se do nových vložek zápisy provedené v dosavadních vložkách v jiném než českém nebo slovenském jazyku, přepíše se jen česky nebo slovensky.

§ 19.

(1) Musí-li se při provádění knihovního pořádku založit nové vložky pro převážnou část nemovitostí katastrálního území, mohou být vložky, které zůstanou nedotčeny, přepsány do nových svazků pozemkové knihy. Ustanovení § 18 platí i tu.

(2) Je-li toho třeba pro přehlednost a snazší použitelnost pozemkové knihy, mohou být dosavadní vložky, které zůstanou prováděním knihovního pořádku nedotčeny, jakož i nové vložky přečíslovány.

Úlevy pro doplnění pozemkové knihy v zemích České a Moravskoslezské.

§ 20.

Má-li se při provádění knihovního pořádku pozemková kniha doplnit zápisem nemovitosti, která jako veřejný statek dosud nebyla zapsána v žádné pozemkové knize, platí pro řízení tyto úlevy:

1. Šetření o drážebnostních a jinakých poměrech se nekoná.

2. Návrh nové knihovní vložky nebo jinakých knihovních zápisů vyloží se u soudu s výzvou, aby námitky proti správnosti a úplnosti připravených zápisů byly ohlášeny v stanovené lhůtě u soudu; lhůta tato nesmí být kratší než čtrnáct dní. Výzva se vyhlásí také v obci, v které leží nemovitost, a podle uvážení soudu také v obcích sousedních.

3. Byly-li podány námitky zřejmě bezdůvodné, odmítne je soud. Proti tomu není opravný prostředek, ale právo, o které se námitky opíraly, lze uplatnit žalobou do tří měsíců od účinnosti knihovních zápisů (č. 4). K projednání jiných námitek se určí rok, a nepodaří-li se odklidit námitky dohodou, rozhodne soud, která ze stran má nastoupit pořad práva a v jaké lhůtě.

4. Zemský soud může den, od kterého mají být připravené zápisy účinky zápisů knihovnic, určit také tehdy, když ještě nebyly všechny námítky pravomocně vyřízeny.

5. Upravovací řízení se nekoná. S námítkami pravomocně nevyřízenými se však nakládá jako s odpory v tomto řízení opověděními (§§ 15 a násl. zákona ze dne 25. července 1871, č. 96 ř. z., o řízení, které se má zahájit pro upravení pozemkových anebo horních knih, jestliže se zakládají, doplňují, obnovují nebo mění)

§ 21.

(1) Nemovitosti veřejného statku, hraničící jen na majetek konfiskovaný, lze připsati do vložky pozemkové nebo železniční knihy bez předchozího řízení k doplnění pozemkové knihy, potvrdí-li dosavadní vlastník veřejného statku se schválením nadřízeného úřadu nebo orgánu, a nelze-li zjistit, v čem vlastnictví veřejný statek byl, místní národní výbor se schválením okresního národního výboru, že proti zápisu veřejného statku do pozemkové knihy nejsou námítky. Toto potvrzení (schválení) může být vyznačeno přímo na polohopisném nástinnu (§ 12)

(2) Osobám, které by v řízení k doplnění pozemkové knihy byly bývaly mohly s úspěchem proti navrhovaným zápisům podat námítky, zůstává nárok na přiměřenou náhradu škody vůči subjektu, jehož orgán vydal potvrzení podle odstavce 1. Nárok je uplatnitelný nejpozději do roka po provedení knihovního pořádku. O náhradě rozhodne okresní soud, příslušný podle polohy nemovitosti, v nesporném řízení.

ČÁST TŘETÍ.

Zřízení předběžných vložek pro přidělený majetek.

§ 22.

(1) Je-li v katastrálním uzemí převážná část nemovitostí přidělena většímu počtu přidělců, pro které se musí zřizovat nové vložky, a je-li obava, že měřické práce (§ 12) potřebné pro provedení knihovního pořádku nebudou provedeny v dohledné době, může fond na základě přidělové listiny vytýkající stručně předmět přidělu, žádat, aby bylo vloženo vlastnické právo k přidělenému majetku ve vložce, která se za tím účelem předběžně zřídí.

(2) Jinak se v předběžné vložce zapíše na list statkové podstaty jen označení přiděla v nadpisu listu A (v zemích České a Moravskoslezské v nadpisu jeho prvního oddělení), a to zpra-

vidla popisným číslem přidělené usedlosti, obytného stavení nebo podobně, na listu břemen (C) jen obmezení vlastnického práva, plynoucí ze zákona (§§ 23, 24)

(3) Ostatní zápisy se provedou, až když fond navrhne, aby vložka byla na listu A a po případě i C vyplněna podle konečného rozhodnutí o přiděleném majetku. Provedením zápisů na listu A je zřízení vložky dovršeno a vložka pozbývá své předběžné povahy

ČÁST ČTVRTÁ.

Úprava některých právních poměrů vztahujících se na přidělený majetek.

Obmezení vlastnického práva k přidělenému majetku.

§ 23.

(1) Přidělený majetek, pokud není ve vlastnictví státu, země, okresů, obcí nebo národních podniků, nebo pokud nebyl poskytnut za majetek přenechaný pro pozemkové úpravy související s osídlením nebo pro jiné veřejné účely, lze zeřídit mezi živými, reálně dělitelnými, zatížit, propachtovat nebo pronajmouti jen se souhlasem fondu, právní jednání, ke kterým nebyl dán potřebný souhlas, jsou neplatná. Toto obmezení postihuje i právní nástupce nabyvatele přiděleného majetku.

(2) Obmezení podle odstavce 1 neplatí

1. jde-li o převod vlastnického práva mezi manžely anebo s rodiči na děti a jejich manžely a nabývá-li vlastnického práva jedna osoba anebo nerozvedení manželé,

2. jde-li o zřízení výměnku manželem pro druhého manžela anebo dítětem a jeho manželem pro rodiče,

3. jde-li o pronájem, ledaže se pronajímá celá přidělená budova.

(3) Zeřídí-li se přidělený majetek podle odstavce 1 do deseti let ode dne, kdy bylo do veřejné knihy pro nabyvatele vloženo vlastnické právo, je zeřízitel povinen odvésti fondu pro účely, kterým má sloužit výtěžek konfiskace, rozdíl mezi cenou zeřizovací a nabývací, snížený o částku, na kterou fond ocení dosud trvajících zlepšení majetku.

(4) Vláda může nařízením stanovit další výjimky z obmezení podle odstavce 1 a může i mimo případy upravené přidělovými nařízeními podle § 6, odst. 2 dekretu č. 108/1945 Sb. určit dobu, po které obmezení vlastnického práva k přidělenému majetku pomíjeji.

(6) Ustanovení předchozích odstavců nastupují na místo ustanovení § 8 dekretu č. 12/1945 Sb., § 5, odst. 2, věty 3 a 4 dekretu č. 28/1945 Sb., § 22 nařízení č. 104/1945 Sb. n. SNR a § 13 dekretu č. 108/1945 Sb.

§ 24.

(1) Nabyvatel přiděleného majetku je povinen podle rozhodnutí fondu přenechat majetek státu, zemi, okresu nebo obci pro veřejné účely, pro které by mohl být majetek vyvlastněn, a to za náhradu stanovenou na základě přidělové (přejímací) ceny se zřetelem na stav majetku v době přenechání; stejně se určí náhrada za přidělený majetek, dojde-li jinak k jeho vyvlastnění.

(2) Ustanovení předchozího odstavce nelze užít, uplynula-li ode dne, kdy bylo pro nabyvatele vloženo do veřejné knihy vlastnické právo, doba delší než pět let.

§ 25.

V rozhodnutích o přechodu přiděleného majetku na nového nabyvatele (§ 11, odst. 1 a 2) mohou být uloženy nabyvateli další podmínky, kterých je zapotřebí, aby bylo zajištěno, že přiděleného majetku bude užíváno k účelu, ke kterému byl přidělen.

§ 26.

Obmezení podle §§ 23 až 25 vloží se do pozemkové knihy zároveň s vkladem vlastnického práva k přidělenému majetku nebo dodatečně podle konečného rozhodnutí o přechodu majetku na nového nabyvatele (§ 11, odst. 1 a 2).

§ 27.

Vklad zástavních práv k přidělenému majetku.

Vkládají-li se s vlastnickým právem pro nabyvatele zároveň zástavní práva pro několik pohledávek, k jichž zřízení fond dal souhlas a jejichž pořad zároveň určil, řídí se pořad zápisů tímto určením a výměna pořadu se zapíše podle rozhodnutí fondu a návrhu o tom učiněného; přivolení ustupujícího věřitele a vlastníka nemovitosti se v tom případě nevyžaduje pro knihovní zápis.

§ 28.

Ručení přiděleného majetku.

(1) Nedoplatky úhrady (přídělové nebo přejímací ceny) zatěžují i bez knihovního zápisu nemovitosti přiděleného majetku zákonným zástavním právem v pořadu za zákonným zá-

stavním právem příslušejícím nedoplatkům na dani výdělkové (všeobecné nebo zvláštní), pozemkové nebo domovní, ale přede všemi jinými zákonnými zástavními právy, která mají jinak stejný pořad jako nedoplatky těchto daní. Stejně přednostní právo přísluší až do 20% celkové úhrady (přídělové nebo přejímací ceny) vedlejším příslušnostem, zejména úrokům a úrokům z prodlení, i když jsou starší než tři roky, útratám spojeným s vymáháním, jakož i platům učiněným za nabyvatele přiděleného majetku.

(2) Fond může uložit platebními příkazy povinným osobám zaplacení úhrady (přídělové nebo přejímací ceny) a ostatních platů uvedených v odstavci 1, jakož i platů podle § 23, odst. 3, a to do 30 dnů ode dne doručení platebního příkazu. Byl-li v této lhůtě fondu podán písemný rozklad do platebního příkazu, nemohou být předepsané částky vymáhány. Nebyl-li podán ve stanovené lhůtě rozklad anebo byl-li zamítnut, jsou platební příkazy, opatřené doložkou vykonatelnosti, exekučními tituly pro soudní nebo správní exekuci.

§ 29.

Dražební řízení o přiděleném majetku.

(1) Dokud nepominulo obmezení vlastnického práva zákazem zcizení a zatížení (§ 23), může dražební řízení o přiděleném majetku býti zahájeno jen se souhlasem fondu; souhlas se vykáže v návrhu na zahájení dražebního řízení. Veškerá usnesení, vydaná za řízení, je doručiti fondu, i když není sám vymáhajícím věřitelem.

(2) Nebylo-li při dražbě učiněno někým jiným ani nejmenší podání, může fond při dražebním roku anebo, nezúčastní-li se ho svým zástupcem, do 14 dnů po tom, kdy byl zpraven o výsledku dražby, písemným prohlášením u exekučního soudu převzít nemovitost danou do dražby za nejmenší podání. V takovém případě udělí soud příklep státu, jinak zruší dražební řízení.

(3) Bylo-li učiněno při dražbě nemovitosti ztížené ještě zákazem zcizení a zatížení nejvyšší podání někým jiným, může fond prohlášením učiněným při roku anebo, nezúčastní-li se roku, písemným prohlášením učiněným u exekučního soudu do 14 dnů po tom, kdy byl zpraven o výsledku dražby, převzít nemovitost za totéž nejvyšší podání. Nezúčastní-li se fond dražebního roku, odročí soud rozhodnutí o příklepu, až uplyne určená čtrnáctidenní lhůta. Učiní-li fond při roku

anebo, nezúčastní-li se ho, ve lhůtě prohlášení, že přejímá nemovitost za nejvyšší podání některým dražitelem učiněné, udělí soud příklep státu, jinak nejvyššímu podateli.

(4) V dražební vyhláše je upozorniti na právo fondu převzít draženou nemovitost za nejmenší podání, nebylo-li jiným učiněno, nebo za nejvyšší podání učiněné jiným dražitelem.

(5) O nakládání s nemovitostí převzatou za nejmenší nebo nejvyšší podání platí přiměřeně ustanovení o přidělování majetku.

ČÁST PÁTÁ.

Různá ustanovení.

Odklizení závad váznoucích na majetku převzatém pro účely vnitřního osídlení.

§ 30.

(1) Převezme-li fond pro účely uvedené v § 1, odst. 3 celé knihovní těleso (všecka knihovní tělesa v téže vložce zapsaná), stanoví okresní soud, v jehož obvodu je tento majetek nebo převážná jeho část, na návrh fondu obecnou cenu tohoto majetku v rámci platných cenových předpisů podle odhadního řádu, vydaného vládním nařízením ze dne 23. června 1933, č. 160 Sb., a rozvrhne její sumu v nesporném řízení podle zásad exekučního řádu (zákonu).

(2) Částky připadající podle rozvrhového usnesení jednotlivým oprávněným osobám vyplatí jim fond, nedojde-li k jiné dohodě, v hotovosti do 3 měsíců ode dne doručení rozvrhového usnesení.

§ 31.

(1) Převezme-li fond pro účely uvedené v § 1, odst. 3 jen některé nemovitosti nebo jejich části, není k odepsání těchto nemovitostí (částí) z dosavadní vložky bez závad potřeba souhlasu osob, pro které jsou ve vložce zapsána knihovní práva, navrhne-li fond, aby závady váznoucí v dosavadní vložce byly jako společné převedeny do vložky, do které bude zapsán přidělený majetek, a potvrdí-li, že přidělený majetek má alespoň stejnou hodnotu jako nemovitosti (části) odepsané.

(2) Jinak platí o odepsání bez závad v těchto případech obecné předpisy.

(3) Ustanovení odstavce 1 lze užít přiměřeně k odklizení závad, váznoucích na knihovním tělese, které bylo celé převzato pro účely uvedené v § 1, odst. 3, nenúže-li fond způsobu upraveného v § 30; závady váznoucí v dosa-

vadní vložce se v tomto případě převedou do vložky, do které bude zapsán majetek přidělený

§ 32.

Reální dělení majetku postiženého konfiskací jen zčásti.

(1) Týká-li se konfiskace jen spoluvlastnického podílu a nedojde-li k dohodě o rozdělení nemovitosti, rozdělí ji na návrh fondu nebo kteréhokoliv ze spoluvlastníků v nesporném řízení okresní soud, v jehož obvodu je nemovitost nebo její převážná část.

(2) Není-li možno nemovitost rozdělit vůbec nebo je-li to možno jen se značným znehodnocením, může fond, nelze-li konfiskovaný spoluvlastnický podíl přidělit vlastníkům podílů nekonfiskovaných, navrhnouti, aby mu soud za náhradu rovnající se obecné ceně ostatních spoluvlastnických podílů přiřkl nemovitost celou. Nedají-li se z nemovitosti utvořiti dílce přesně odpovídající podílům spoluvlastníků, může soud utvořiti dílce odpovídající podílům spoluvlastníků toliko přibližně a rozdíly v hodnotě vyrovnati penězi, ale to jen tehdy, když peněz, který jednotlivý spoluvlastník má dostat, nepřevyšší deset ze sta hodnoty jeho dílce.

(3) Převezme-li fond celé knihovní těleso, platí o vypořádání závazků na něm váznoucích přiměřeně ustanovení § 30.

(4) Při reálném dělení sníží soud závazky váznoucí dosud na celé nemovitosti se zřetelem na poměr hodnoty dílce připadajícího fondu k hodnotě celé nemovitosti a převede je, nedojde-li k jiné dohodě, na dílce utvořené pro ostatní spoluvlastníky jako společné závady. Při této úpravě může nároky, které by se nedaly dobře dělit (výměnky atp.), přeměnit na pohledávky peněžité.

(5) Fond může v těchto případech navrhnouti provedení knihovního pořádku i stran dílců připadajících ostatním spoluvlastníkům.

(6) Proti rozhodnutí soudu druhé stolice není opravný prostředek.

§ 33.

Změna hranic obcí a katastrálních území.

(1) Obsahuje-li polohopisný nástin (§ 12) též návrh na změnu hranic obcí nebo na změnu hranic katastrálních území, provede se taková změna v pozemkové knize zároveň s ostatními změnami z úřední povinnosti. Řízení katastrálního měřického úřadu a předepsané náležitosti zahrnuje osídlovací řízení podle dekretu

č. 28/1945 Sb., na Slovensku podle nařízení č. 104/1945 Sb. n. SNR, ve znění nařízení č. 64/1946 Sb. n. SNR. Okresní národní výbor (po slyšení dotčených místních národních výborů), katastrální měřický úřad a knihovní soud potvrdí na tomto návrhu nebo na příloze k němu souhlas s navrženou změnou hranic obcí a katastrálních území.

(2) Zemský národní výbor povolí s konečnou platností změny hranic obcí, máje na zřeteli zabezpečení způsobilosti obcí k řádnému plnění jejich zákonných úkolů, po poradě se zmocněnými zástupci finančního úřadu II. stolice a sborového soudu II. stolice.

(3) Finanční úřad II. stolice povolí s konečnou platností změny hranic katastrálních území po poradě se zmocněnými zástupci sborového soudu II. stolice.

(4) Úřad, který povolil změnu hranic (odstavec 2 a 3), vyznačí to na polohopisném návrhu nebo na příloze k němu dovětkem: „Změna hranic obcí a katastrálních území se povoluje“

(5) Na Slovensku povoluje změny hranic (odstavec 2 a 3) pověřenectvo vnitra po poradě se zástupci pověřenectev finanční a spravedlnosti.

§ 34

Podklad pro pozemkovou daň.

Katastrálních operátů doplněných nebo obnovovaných podle polohopisných návrhů a srovnávacího sestavení (§ 12) lze užíti jako podkladu pro předpis pozemkové daně anebo jiné daně, která pozemkovou daň nahradí.

§ 35.

Finanční výhody

Právní jednání, písemnosti a knihovní zápisy, jichž je třeba k provedení dekretů č. 12 a 28/1945 Sb. a nařízení č. 104/1945 Sb. n. SNR, ve znění nařízení č. 64/1946 Sb. n. SNR, jakož i k provedení tohoto zákona, pokud se týkáji zemědělského majetku, jsou osvobozeny od poplatků, případně daně z obohacení a dávky z přírůstku hodnoty nemovitosti.

ČÁST ŠESTA.

Ustanovení přechodná a závěrečná.

§ 36.

Nedotčeno zůstává nařízení Slovenské národní rady ze dne 5. září 1946, č. 104 Sb. n. SNR, o vydávání výměrů o vlastnictví půdy

přidělené podle nařízení č. 104, 1945 Sb. n. SNR, ve znění nařízení č. 64, 1946 Sb. n. SNR.

§ 37

Ministr spravedlnosti může se ve výnosu, kterým vydá podrobné předpisy k provádění knihovního pořádku podle tohoto zákona a zejména upraví vzorce, tiskopisy a vzory knihovnických usnesení a zápisů, odchýlit od ustanovení návodu k provedení obecného knihovního zákona a jednacích řádů pro soudy. Pro Slovensko budou tyto podrobné předpisy vydány po vyjádření pověřence spravedlnosti.

§ 38.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provedou jej všichni členové vlády

Dr. Beneš v r.

Gottwald v r.

Dr. Zenkl v r.	Laušman v r.
Ursíny v r.	Đuriš v r.
Fierlinger v r.	Zmrhal v r.
Široký v r.	Dr. Pletor v r.
Masaryk v r.	Ing. Kopecký v r.
arm. gen. Svoboda v r.	Hála v r., též za nám. předs. vlády dr. Šrámka
Dr. Ripka v r.	Dr. Nejedlý v r.
Nosek v r.	Dr. Procházka v r.
Dr. Dolanský v r.	Majer v r.
Dr. Stránský v r., též za nám. dr. Drtina	Dr. Franek v r.
Kopecký v r.	Dr. Clementis v r.
	Lichner v r.

91.

Zákon

ze dne 9. května 1947

o daru Československé republiky dětem
k svátku matek 1947.

Ústavodárné Národní shromáždění republiky
Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1.

(1) Československá republika poskytne ke dni svátku matek 1947 (ku dni 11. května 1947) z vděčnosti mnohačetným rodinám ve prospěch jejich dětí tento dar;

rodinám	v hodnotě Kčs
s 5 dětmi	1.500.—
se 6 dětmi	2.000.—

Tato částka se zvyšuje na každé další dítě o 1.000.— Kčs.

(2) Do počtu dětí uvedeného v odstavci 1 se včítají všechny žijící děti české, slovenské nebo jiné slovanské národnosti, manželské, ne-manželské, nevlastní a osvojené, které ku dni 11. května 1947 nedosáhly ještě 18 let.

(3) Dar se odevzdá matce. Jestliže tu není matky nebo nepečuje-li o děti, odevzdá se dar osobě, která o děti pečuje. Jsou-li děti z téže rodiny v péči různých osob, odevzdá se dar těmto osobám dílem úměrným počtu dětí v jejich péči.

§ 2.

Soupis dětí, v jejichž prospěch se dar poskytuje a osob, kterým se má dar odevzdati,

provedou místní národní výbory za součinnosti Okresní péče o mládež a předloží jej nejpozději do jednoho měsíce po vyhlášení tohoto zákona okresnímu národnímu výboru, který dary odevzdá do dalších 14 dnů.

§ 3.

Dary jsou prosty daní, dávek a poplatků.

§ 4.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provede jej ministr sociální péče v dohodě s ministrem financí.

Dr. Beneš v. r.

Gottwald v. r.

Dr. Nejedlý v. r.